գրանցված
22.02.2010
11010085

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

№ 1044-Ն «01» 12 2009

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով և հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԳ նախարարի 2009թ. մայիսի 12-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների և ուսումնամեթոդական փաստաթղթերի վերաբերյալ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով ստեղծվող ոլորտային հանձնաժողովների կազմը՝ ըստ մասնագիտական խմբերի հաստատելու մասին» N 445-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովների փորձագիտական եզրակացությունը.

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Նախարարության աշխատակազմի նախնական և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա. Աղբալյան) և օրենսդրության և իրավաբանական վարչությանը (պետ՝ Մ. Գրիգորյան) սահմանված կարգով հրամանը ներկայացնել ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ պետական գրանցման:

3. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Ա. Ավետիսյանին:

ՆԱԽԱՐԱՐ Ա.ԱՇՈՏՅԱՆ

Հավելված

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի

2009թ. դեկտեմբերի 7-ի N 1044-Ն հրամանի

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1.
ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ:

2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության համար մասնագիտացումներ չի սահմանվել:

3. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Բանկային գործի մասնագետ» որակավորում:

4. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով՝

1) առկա,

2) հեռակա,

3) դրսեկության (էքստեռն),

4) հեռավար (դիստանցիոն):

5. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով

ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 2 տարի

բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով 3 տարի

2) կրթության հեռակա ձևով

ա.միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 3 տարի

3) դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական

մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկության (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

6. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 2592 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 4482 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.
ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտությամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝

1) Բանկային հաշիվների (ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց) բացում և վարում:
2) Դրամարկղային սպասարկում:
3) Կանխիկ և անկանխիկ տարադրամի փոխանակում:
4) Դրամով և արտարժույթով փոխանցումներ:
5) Ժամկետային և ցպահանջ ավանդների ներգրավում:
6) Վարկերի (ծրագրային, առևտրային, հիփոթեքային, սպառողական և այլն) տրամադրում:
7) Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում:

8. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտությամբ մասնագետի՝ զբաղմունքների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.

1) իրականացնել և սահմանված կարգով ձևակերպել բանկային գործառնությունների հիմնական տեսակները (ավանդային, վարկային, արժեթղթերի և արտասահմանյան տարադրամի առք ու վաճառքի, թանկարժեք մետաղների և քարերի հետ կապված և այլ բանկային գործառնություններ ու ծառայություններ),
2) հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլել կատարված բանկային գործառնությունները ու ծառայությունները, ինչպես նաև ներբանկային գործառնությունները, կազմել բանկի հաշվապահական, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվությունները,
3) իրականացնել վերլուծություն բանկի հաճախորդներին տրամադրված վարկային միջոցների վերադարձելիության վերաբերյալ,
4) աշխատանքի մեջ օգտագործել ՀՀ կենտրոնական բանկի, ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի և այլ պետական մարմինների նորմատիվային փաստաթղթերը և մեթոդական ցուցումները, որոնք կարգավորում են բանկային գործառնությունները ու ծառայությունները, նրանց հաշվապահական հաշվառումը:

ԳԼՈՒԽ 3.
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,

2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,
3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,
4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսևորման կարողության ձևավորում,
5) մասնագիտական գործունեության գործառույթները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
6) ինքնազարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,
7) մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղբյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք բերելու կարողության ձևավորում,
8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
9) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, տվյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
2) տիրապետել հայոց լեզվին,
3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
5) դրսևորել ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,
6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,
7) իմանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,
8) իմանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրներին,

2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.
ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

3) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կամ նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:

4) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահոված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության

պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքերի) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցեր, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. բանկային գործառնությունների,

բ. համակարգչային տեխնիկայի և ուսուցման տեխնիկական միջոցների:

գ. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների:

2) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պա-րապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնա-կան տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ՝ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

6) Հեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

2) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

3) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

4) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

5) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնաարտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող բանկերում և ֆինանսավարկային կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում այնպես էլ վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից:

5) Շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով:

6) Պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով «Բանկային գործ» մասնագիտությամբ մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.
ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0604 «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն աղյուսակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլանի:

21. Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլանը կիրառելիս՝

1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,

2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,

3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,

4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Այլուսակ 1

Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱՅՀ-4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողների մոտ զարգացնել հաղորդակցման ունակությունները և նպաստել գործարար հաղորդակցման արդյունավետ հմտությունների ձևավորմանը:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ծանոթանալ գործարար/գործնական/ հաղորդակցման հմտությունների դերին ու նշանակությանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցման էությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցության ունակությունների ու հմտությունների կարևոր դերը անձի և կազմակերպության մշակույթի, վարկանիշի ձևավորման, գործունեության արդյունավետության ապահովման գործում, գ. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների հետ հաղորդակցության սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հաղորդակցումը որպես տեղեկատվական գործընթաց
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցման ժամանակ տեղեկությունների հաղորդման և ստացման գործընթացի առանձնահատկությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաղորդակցման խոսքային և ոչ խոսքային միջոցները, նրանց արդյունավետ օգտագործման հիմնական մոտեցումները, գ. ճիշտ է կարողանում օգտագործել մարմնի «շարժումների լեզվի» իմացությունը զրուցակիցների հետ գործընկերային հարաբերությունների ձևավորման և արդյունավետ իրականացման համար, դ. ճիշտ է ներկայացնում ցանկացած ստացված տեղեկություն չորս տեսանկյունից, ե. ճիշտ է պարզաբանում զրուցակցի վիճակը և ցանկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ հաղորդակցումը որպես փոխադարձ ընկալում
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում ընկալման սխալներ առաջացնող գործոնները և արդյունավետ ընկալման հոգեբանական մեխանիզմները, բ. ճիշտ է կարողանում արագ կատարել զրուցակցի դիմագիտական վերլուծությունը և բացահայտել նրա հետ հաղորդակցության կազմակերպման հիմնական ուղղվածությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ հաղորդակցումը որպես փոխազդեցություն
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է վերլուծում հաղորդակցման մասնակիցների դիրքերը և հաղորդակցության փոխադարձ դրությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում «բաց» հաղորդակցություն հիմնական առանձնահատկությունները, գ.ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցության փուլերի հիմնական առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ գործնական հաղորդակցման բարոյական սկզբունքները ու նորմերը, ինչպես նաև գործնական հաղորդակցման էթիկետը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցությունում բարոյական պահվածքի կարևորությունը, բ. ճիշտ է պատկերացնում և ներկայացնել՝ ղեկավարի, ենթակայի, գործընկերոջ բարոյական պահվածքի հիմնական կանոնները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցման էտիկետը և վարքի կուլտուրան, դ. ճիշտ է ներկայացնում գործնական հաղորդակցությունում հագուստի էտիկետի իմաստն ու նշանակությունը, ե. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների հետ հեռախոսով արդյունավետ հաղորդակցվելու կանոնները:

Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ կոնֆլիկտների հոգեբանությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտների էությունն ու կառուցվածքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտների առաջացման պայմանները և զարգացման ընթացքը, գ. ճիշտ է բացահայտում կոնֆլիկտային իրավիճակներում սեփական պահվածքի ոճը, դ. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտների կառավարման եղանակները, ե. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտային իրավիճակներում «պահվածքի կոդեքսը»:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ծանոթանալ բանակցությունների վարմանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանակցությունների էությունը և սկզբունքային կառուցվածքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում բանակցություններին նախապատրաստվելու գործընթացը, գ. ճիշտ է ներկայացնում բանակցային ռազմավարությունները և մարտավարությունները, դ. ճիշտ է ներկայացնում ներկայացնել բանակցային գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնող հոգեբանական մեխանիզմները, ե. ճիշտ է որոշում բանակցություններում ձեռք բերված պայմանավորվածությունների հուսալիությունը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ ժամանակի կառավարումը և սթրեսների կառավարումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի կառավարման հիմնադրույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման մեթոդները, սկզբունքները, մոտեցումները, գ. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի էությունը, առաջացման պատճառները, դ. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կառավարման հիմնադրույթները և նրանից պաշտպանվելու միջոցառումները, ե. ճիշտ է ներկայացնում հոգեբանական ինքնակարգավորման տեխնիկաները:
Ուսումնառության արդյունք 9	Իմանալ գործարար հաղորդակցման ունակությունների և հմտությունների ամբողջական նկարագիրը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների հետ հանդիպմանը նախապատրաստվելու գործընթացը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների հետ հաղորդակցման ժամանակ գործընկերային հարաբերությունների ստեղծման գործընթացը, գ. ճիշտ է պարզաբա սեփական կազմակերպությունը և նրա ծառայությունները արդյունավետ ներկայացնելու ու խորհրդատվություն մատուցելու գործընթացը, դ. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդների բողոքներին ճիշտ արձագանքելու գործընթացը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ-4-09-002
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է մասնագետի պատրաստման համար: Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել արտադրական կազմակերպություններում աշխատանքային անվտանգության պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին բուժօգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը , բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը,

	գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը, դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները, ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը, զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները, բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները, գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները, դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը, բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը, գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ, դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները, ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը, զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀՕՊՀ-4-09-003
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսում է ծանոթացնել համակարգչի կառուցվածքին և Windows օպերացիոն համակարգին, տալ տարրական գիտելիքներ Microsoft Office փաթեթի WORD տեքստային խմբագրի և Excel հաշվարկային ծրագրի մասին, ուսանողի մոտ զարգացնել տեքստային փաստաթղթերի պատրաստման, խմբագրման, դրանց ֆորմատավորման ու ձևավորման, փաստաթղթերի պահպանման, տպագրման, հաշվարկային փաստաթղթեր ստեղծելու, խմբագրելու,պարզագույն խնդիրներ կազմելու և լուծելու, ինչպես նաև ինտերնետ ցանցում աշխատելու տարրական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ համակարգչի կառուցվածքը, .տիրապետել Windows օպերացիոն համակարգին
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանա սիստեմային բլոկի կառուցվածքը,

	բ. իմանա մոնիտորի կառուցվածքը, գ. իմանա մկնիկի կառուցվածքը, դ. իմանա ստեղնաշարի կառուցվածքը, ե. իմանալրացուցիչ սարքավորումների մասին, զ. իմանա աշխատանքային սեղանը և նրա կարգավորումները , խնդիրների վահանակը, արագ թողարկման և ինդիկացիոն վահանակները և նրանց կարգավորումները, Windows օպերացիոն համակարգի օբյեկտներն ու էլեմենտները, ֆայլ, թղթապանակ և պատուհան հասկացությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Յասկանալ WORD և EXCEL ծրագրերի նշանակությունը, կարողանալ բացատրել ծրագրերի կառուցվածքը,կարողանալ օգտագործել New, Open, Close և այլ՝ ստանդարտ և ֆորմատավորման վահանակների վրա գտնվող գործիքներ
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանա Microsoft Word և Excel ծրագրերի պատուհանների կառուցվածքը, բ. ստեղծել նոր փաստաթուղթ Word և Excel ծրագրերով, գ. իմանա ստեղնաշարի օգնությամբ *մուտքագրել* տեքստ (առանց ֆորմատավորման),մեծատառ նշաններ (SHIFT կոճակի օգնությամբ), սիմվոլներ (SHIFT կոճակի օգնությամբ),թվանշաններ, դ. տեղաշարժել Տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ, ե. կատարել տարրական ուղղումներ և խմբագրումներ տեքստում, զ. փակել փաստաթուղթը, է. բացել առկա փաստաթուղթը, ը. իմանալ Zoom գործիքի հնարավորությունները, թ. մուտքագրել և կազմել հավարկային փաստաթղթեր:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ կատարել տեքստային և հաշվարկային փաստաթղթերի մուտքագրման, խմբագրման, ֆորմատավորման տարրական գործողություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. նշել բառերը և տեքստային հատվածները, բ. կատարել մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում, գ. կատարել տողերի հավասարեցում, դ. փոխել միջտողային տարածությունները , ե. փոխել տեքստի գույնը Font Color գործիքով պատրաստել Word ծրագիրը հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար, զ. փոխել տեքստի գունային ֆոնը Highlight գործիքով, է. փոխել պարբերության խորությունները լուսանցքներից, ը. չեղյալ հայտարարել (հրաժարվել) ֆորմատավորման կատարված գործողությունները, թ. վերականգնել ֆորմատավորման չեղյալ հայտարարված գործողությունները, ժ. կրկնել ֆորմատավորման վերջին գործողությունը, ժա. Մենյուի File\Page Setup հրամանի օգնությամբ փոխել լուսանցքների խորությունները Top, Bottom, Left, Right թվային դաշտերի օգնությամբ, ընտրել էջի ուղղաձիգ (Portrait) կամ հորիզոնական (Landscape) դիրքերը, ընտրել թղթի չափերը Paper Size ցուցակի օգնությամբ, ժբ.պատճենել տեքստը, ժգ.տեղափոխել տեքստը, ժդ.տողադարձել տեքստը, ժե.համարակալել էջերը մենյուի Insert\Page Numbers... հրամանով:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կարողանալ պահպանել փաստաթուղթը
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանա փաստաթղթերի պահպանման իմաստը, բ. պահպանել նոր ստեղծված փաստաթուղթը, գ. պահպանել փաստաթղթում կատարված ընթացիկ ֆորմատավորումները և փոփոխությունները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանալ կազմել և խմբագրել աղյուսակներ
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել աղյուսակ, բ. աղյուսակի մեջ մուտքագրել տեքստ, գ. կատարել ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակի մեջ, դ. ավելացնել նոր տողեր և նոր սյուներ աղյուսակի մեջ, ե. ջնջել աղյուսակի տողերը և սյուները,

	գ. փոխել սյունակի լայնությունը Մկնիկի օգնությամբ, է. փոխել տողի բարձրությունը Մկնիկի օգնությամբ, ը. փոխել աղյուսակի գծերի գույնը , թ. գունավորել աղյուսակի տողը և սյունը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Տեքստային և հաշվարկային փաստաթղթերում ներդնել գրաֆիկական օբյեկտներ, դրանց հետ կատարել տարրական խմբագրման գործողություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանա գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ, բ. կարողանա գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, գ. կարողանա գծագրել կանոնավոր պատկերներ, դ. կարողանա ֆորմատավորել գրաֆիկական օբյեկտները՝տեղափոխել դրանք փաստաթղթի տարբեր տարածքներ, պատճենել, պտտել, շրջել, փոխել չափերը, ե. կարողանա խմբավորել գրաֆիկական օբյեկտները, զ. կարողանա հավասարեցնել գրաֆիկական օբյեկտները իրար նկատմամբ, է. կարողանա գծագրել տեքստային բլոկներ, ը. կարողանա գունավորել գրաֆիկական օբյեկտները, թ. կարողանաերանգավորել գրաֆիկական օբյեկտները, ժ. կարողանա ստվերավորել գրաֆիկական օբյեկտները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Կարողանալ տպագրել փաստաթուղթը
Կատարման չափանիշներ	ա. նախադիտման ռեժիմում թերթի փաստաթուղթը, բ. իմանա Print պատուհանի ֆունկցիաները, գ. տպագրի փաստաթուղթը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Ունենալ ինտերնետում աշխատելու իմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Ինտերնետ հասկացության նշանակությունը, բ. ճանաչել Internet Explorer ծրագիրը, իմանալ դրա նշանակությունը, գ. իմանալ Ինտերնետային Յասցե հասկացությունը, դ. իմանալ History հրամանի նշանակությունը, ե. իմանալ Favorites հրամանի նշանակությունը, զ. իմանալ Stop հրամանի նշանակությունը, է. իմանալ Refresh հրամանի նշանակությունը, ը. իմանալ Back և Forward կոճակների նշանակությունը, թ. պատճենել տեքստային ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժ. պատճենել գրաֆիկական ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժա. իմանալ ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայությունները, ժբ. ըստ չափանիշների որոնել ինֆորմացիա, ժգ. ճիշտ օգտվել ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայություններից, ժդ. իմանալ էլեկտրոնային փոստի նշանակությունը, ժե. ուղարկել և ստանալ էլեկտրոնային նամակներ:

Աղյուսակ 2

Միջին մասնագիտական կրթության «Բանկային գործ» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՅԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելիս ուսանողին պետք է ծանոթացնել տնտեսագիտության տեսության ընդհանուր դրույթներին, հասարակական արտադրության հիմքերին, հասարակական պահանջմունքներին և շահերիրն: Ինչպես նաև պետք է տրամադրել ապրանքային արտադրությանն ու փողի էվոլուցիայի, կապիտալի և դրա կուտակման, դրամական կապիտալի շուկային վերաբերող անհրաժեշտ գիտելիքներ: Ծանոթացնել ֆինանսական հարաբերությունների համակարգին, տնտեսական աճին և համաշխարհային տնտեսությանը:
Մոդուլի տևողությունը	90 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի

	համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ տնտեսագիտության տեսության առարկան, մեթոդները, տնտեսական հարաբերությունների համակարգը ինչպես նաև տնտեսական կատեգորիաները և տնտեսական օրենքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում տնտեսագիտության տեսության ուսումնասիրության առարկան, խնդիրները, մեթոդները և զարգացման փուլերն ու ուղղությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում տնտեսական հարաբերությունների էությունը և դասակարգման տարբեր մոտեցումները, գ. ճիշտ է բացատրում տնտեսական կատեգորիաները, օրենքները և դրանց դասակարգումը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հասարակական արտադրության էությունը և կառուցվածքը: Տնտեսական պահանջմունքները և շահերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում հասարակական արտադրության էությունը և կառուցվածքը, բ. ճիշտ է պարզաբանում պահանջմունքների էությունը և կառուցվածքը, գ. ճիշտ է ներկայացնում տնտեսական շահերի էությունը և կառուցվածքը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ տնտեսական համակարգը և տնտեսավարման ընդհանուր խնդիրները ի դեմս շուկայական տնտեսական համակարգի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում տնտեսական համակարգի էությունը և դրա տարատեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում շուկայական տնտեսակարգը որպես տնտեսական համակարգ և դրա առանձնահատկությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում շուկայական տնտեսության ձևավորման նախադրյալները և գործունեության սկզբունքները, ե. ճիշտ է պարզաբանում շուկայի հիմնական տարրերը: (առաջարկ, պահանջարկ, գին, մրցակցություն):
Ուսումնառության արդյունք 4	Ծանոթանալ ապրանքային արտադրության էությանը և փողի ծագմանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում ապրանքային արտադրության էությունը և առաջացման պայմանները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ապրանքը և նրա հատկությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում փողի ծագումը, զարգացման փուլերը և գործառույթները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ կապիտալի էությունը, դրա կուտակումը և դրամական կապիտալի շուկան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում կապիտալի էությունը և տարբեր մեկնաբանությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում կապիտալի շրջապտույտի տնտեսական բովանդակությունը և պտույտի էությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում հիմնական և շրջանառու կապիտալը, հիմնական կապիտալի մաշվածությունը, դ. ճիշտ է պարզաբանում դրամական կապիտալի շուկայի էության և փոխատվական կախպիտալի ձևավորման արդյունքները, փոխատվական տոկոսը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ շ աշխատանքի շուկային և աշխատավարձի ձևերին ու համակարգերին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում աշխատանքի շուկան և նրա գործունեության մեխանիզմը, բ. ճիշտ է նեկայացնում գործազրկության էությունը և ձևերը: Օուքենի օրենքը, գ. ճիշտ է բնութագրում տարիֆային համակարգը, Լորենցի կորը և Ջինի գործակիցը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ ձեռնարկատիրական գործունեության էությունը և դերը շուկայական էկոնոմիկայում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նեկայացնում ձեռնարկատիրական գործունեության էությունը և դերը շուկայական էկոնոմիկայում, բ. ճիշտ է պարզաբանում կազմակերպությունների

	կազմակերպաիրավական ձևերը, գ. ճիշտ է բացատրում փոքր բիզնեսի էությունը և դերը շուկայական էկոնոմիկայում:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ հասարակական արդյունքի վերարտադրության էությունը և ազգային հաշիվների համակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պարզաբանում հասարակական արդյունքի վերարտադրության էությունը, ձևերը և տիպերը, բ. ճիշտ է բնութագրում հասարակական արդյունքի գնահատման մոտեցումները, գ. ճիշտ է բացատրում համախառն ազգային արդյունքը (ՀԱԱ) և համախառն ներքին արդյուքը (ՀՆԱ) ազգային հաշիվների համակարգում, դ. ճիշտ է բնութագրում ազգային հաշիվների հիմնական ցուցանիշների հարաբերակցությունը. ՀԱԱ, ԶՆԱ, ազգային եկամուտ, անձնական եկամուտ, տնօրինելի եկամուտ:
Ուսումնառության արդյունք 9	Ծանոթանալ ֆինանսական համակարգի էությանը և տնտեսական աճի ցիկլային բնույթին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում ֆինանսների ծագումը, էությունը և ֆինանսական համակարգի օղակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում պետական բյուջեն որպես ֆինանսական համակարգի հիմնական օղակ, գ. ճիշտ է պարզաբանում արժեզրկման էությունը, պատճառները, տեսակները և հետևանքները, դ. ճիշտ է բնութագրում տնտեսական աճի ցիկլային բնույթը, տնտեսական ճգնաժամի էությունը, թվարկում տեսակները և պատճառները:
Ուսումնառության արդյունք 10	Ծանոթանալ համաշխարհային տնտեսության ձևավորման նախադրյալներին և կառուցվածքին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում համաշխարհային տնտեսության ձևավորման հիմքերը և կառուցվածքը, բ. ճիշտ է պարզաբանում համաշխարհային առևտուրը և համաշխարհային արժութային հարաբերությունները, գ. ճիշտ է բնութագրում համաշխարհային ինտեգրացիան և գլոբալիզացիան:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՆԳԼԵՐԵՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-002
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլն ուսումնասիրելիս ուսանողը պետք է ծանոթանա անգլերեն լեզվով հրատարակվող բանկային, տնտեսագիտական և այլ մասնագիտական գրականությանը և կարողանա օգտվել:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ հաղորդակցվել անգլերեն լեզվով բանկային համակարգում կիրառելով բանկային միջազգային հարաբերությունների վերաբերյալ փաստաթղթերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ թարգմանություններ կատարումը թե բանավոր, թե գրավոր խոսքում, բ. ճիշտ լրացնում բանկային գործառնություններին վերաբերվող փաստաթղթերը անգլերեն լեզվով, գրել նամակներ և հաղորդակցվել բանկի հաճախորդների հետ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տարբերել բանկերը, դասակարգել դրանք և ուսումնասիրել վարկերը և նրանց տեսակները անգլերեն լեզվով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ ներկայացնում բանավոր խոսքը, բ. երկխոսությունների միջոցով բավարարում է հաճախորդի հարցադրումները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել պահանջված փաստաթղթերը անգլերեն լեզվով և կարողանալ հաճախորդին բացատրել դրանց լրացման կարգը, բնութագրել բանկի կամ տվյալ կազմակերպության աշխատանքի սկզբունքները և նրանց ներկայացվող պահանջները

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կարդում և արտասանում բանկային տերմինները, բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի թարգմանությունը և հարցերին պատասխանել, գ. ճիշտ լրացնում բանկային նամակների թարգմանչական պահանջները, դ. ճիշտ կողմնորոշվում բանկային երկխոսությունների մեջ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել տնտեսագիտության կապը և անհրաժեշտությունը բանկային համակարգում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է յուրացնում տնտեսագիտական մինիմալ բառարանը, բ. ճիշտ է կատարում իրեն հետաքրքրող հարցադրումները և ստանալ պատասխանները, գ. ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցությունները և նրանց երկակի ընկալումը տնտեսագիտական թարգմանության ժամանակ, դ. ճիշտ է տալիս մասնագիտական տերմինների և կապակցությունների դասակարգումը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ բանկերի տեսակները Մեծ Բրիտանիայում և նրանց գործառույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմում իր սեփական տնտեսագիտական բառարանը, բ. ճիշտ է կազմում իր սեփական բանկային բառարանը, գ. ճիշտ է ներկայացնում իր մտքերը մասնագիտական տեքստերի վերաբերյալ, դ. ճիշտ է ներկայացնում գործառույթները բանկերում:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ տերմինային և ընդհանուր գործածության բառապաշարի թարգմանությունը
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ բացատրել տրված մոդելները և կազմել ինքնուրույն իրավիճակներ, բ. ճիշտ ստուգել և ամրապնդել տեքստերի ակտիվ բառապաշարը, գ. ճիշտ պատկերացնել տերմիններն ու քերականական նյութերը, դ. ճիշտ բացատրել և զարգացնել բանավոր խոսքը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ Հայաստանի բանկային համակարգը
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ բացատրել գործարար թեմաներով հարցազրույցներ, բ. ճիշտ ներկայացնել դրամի սահմանումը և դրամի գործառույթները, գ. ճիշտ բացատրել մարկետինգի և միջազգային առևտրի պահանջները, դ. ճիշտ ներկայացնել բիզնեսին վերաբերող նամակներն ու երկխոսությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՖԻՆԱՆՍԱՅԻՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-003
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին տրամադրել գիտելիքներ, որով նա կարողանա հաշվարկել, գնահատել և վերլուծել ֆինանսական՝մասնավորապես բանկային և արժեթղթերով գործառնությունները,կատարել գործարարական առաջարկների և կազմակերպությունների ֆինանսական վիճակի պարզ վերլուծություն:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիծների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մոտավոր հաշվարկների կիրառման հմտությունը ֆինանսական հաշվարկների և վերլուծության մեջ
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի մոտավոր հաշվարկների գծային ինտերպոլյացիայի եղանակը, բ. գիտի մոտավոր հաշվարկների իտեռացիաների եղանակը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ծանոթանալ ֆինանսային մաթեմատիկայի հիմունքների և տոկոսների տեսության իմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ունի տոկոսների տեսության իմացություն, բ. ճիշտ է կատարում պարզ և բարդ տոկոսադրույքների հաշվարկը, գ. գիտի հաշվառման (դիսկոնտավորման) տոկոսադրույքները, դ. գիտի իրական տոկոսադրույքների որոշումը սղաճից և հարկից

	կախված:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ծանոթանալ դրամական հոսքերի, նրանց գնահատման և վերլուծության հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ունի պարբերական անդամներով ֆինանսական հոսքերի ռենտաների հետ կապված կարևորագույն մեծությունների հաշվարկներ կատարելու կարողություն, բ. ունի ներհոսող (միջոցների շրջանառությունից) և արտահոսող (ծախսերը, ներդրումները և այլ վճարային պարտավորությունները) գումարները որոշելու կարողություն:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել վարկային գործառնությունների հաշվարկներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում անուիտետների հաշվարկը բարդ տոկոսներով, բ. ճիշտ է կատարում երկարաժամկետ վարկերի հետ կապված հաշվարկներ, գ. ճիշտ է կազմում տարբեր տեսակի վարկերի տարբեր եղանակներով մարման պլանները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Լուծել ֆինանսավարկային գործառնությունների հաշվեկշռային հավասարումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում ֆինանսական համարժեքության սկզբունքը, բ. ճիշտ է լուծում հաշվեկշռային հավասարումները, գ. ճիշտ է կատարում ֆինանսական գործառնությունների եկամտաբերության հաշվարկը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ սղաճի առկայության դեպքում Ֆինանսական հաշվարկների իրականացման հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սղաճի ինդեքսի և տեմպի հաշվարկները և նրանց կապը ազգային արժույթի արժեզրկման ինդեքսի և տեմպի հետ, բ. ճիշտ է կատարում ռենտաների հաշվարկները սղաճի առկայության դեպքում, գ. ճիշտ է կատարում եկամտաբերության հաշվարկը սղաճի առկայության դեպքում:
Ուսումնառության արդյունք 7	Կատարել արժեթղթերի գնահատում և շահութաբերության որոշում
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի տարբեր տեսակի արժեթղթերի փոխարժեքների հաշվարկը, բ. ունի արժեթղթերով գործարքներ կատարելիս ճիշտ կողմնորոշվելու ունակություն, ելնելով նրանց գնահատման և շահութաբերության ֆինանսական ցուցանիշներից, բ. ունի արժեթղթերի հիմնական պարամետրերի իմացություն և դրանց գնահատման ցուցանիշների հաշվարկներում օգտագործելու կարողություն, գ. ունի ներդրումային ծրագրերի արդյունավետությունը որոշելու և այն անհրաժեշտ հաշվարկներով հիմնավորելու կարողություն:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ գործարարական առաջարկների վերլուծությունը և հաշվարկները
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի ներդրումային նախագծերի վերլուծության ստատիկ և դինամիկ պարամետրերը, բ. ունի ներդրումային ծրագրերի արդյունավետությունը որոշելու և այն անհրաժեշտ հաշվարկներով հիմնավորելու կարողություն:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-004
Մոդուլի նպատակը	Ծանոթացնել ուսանողներին վիճակագրական մեթոդների և հնարքների հետ: Ուսումնասիրվող երևույթի մեծություն բնութագրող ինֆորմացիան հավաքագրվում է վիճակագրական դիտարկումների օգնությամբ, նրա մշակումը իրականացվում է ամփոփման և խմբավորման գործընթացում, որի արդյունքները աղյուսակների բաշխման շարքերի և գրաֆիկների տեսքով ներկայացվում են վերադաս մարմիններին: Հետագայում դրանք ենթարկվում են վերլուծման, որը հնարավորություն է տալու բացահայտել ուսումնասիրվող երևույթի զարգացման օրինաչափությունները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ», և ԲԳՄ-4-09-003 «Ֆինանսային մաթեմատիկա» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի

	համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ծանոթանալ վիճակագրություն առարկային, մեթոդին և խնդիրներին
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի «վիճակագրության հիմունքներ» առարկան և նրա դերը հասարակական կյանքի զարգացման օրինաչափությունների ճանաչողության մեջ, բ. գիտի քանակական և որակական վերլուծության փոխկապակցությունը վիճակագրության մեջ, գ. գիտի վիճակագրության մեթոդը և նրա առանձնահատկությունները, դ. գիտի վիճակագրական հետազոտման հիմանական փուլերը, ե. գիտի վիճակագրության հիմնական ֆունկցիաները և նրա խնդիրները շուկայական հարաբերությունների ձևավորման և զարգացման ժամանակաշրջանում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ծանոթանալ վիճակագրական դիտարկման, խմբավորման և բաշխման շարքերի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի դիտարկումը որպես վիճակագրական հետազոտության սկզբնական փուլ, բ. գիտի դիտարկման ծրագիրը, օբյեկտը և միավորը, գ. գիտի վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերը, դրանց տեսակները և ներկայացման ժամկետները, դ. գիտի խմբավորման մեթոդը, ե.գիտի խմբավորման հատկանիշների տեսակները, խմբերի թվի և խմբավորման միջակայքի որոշումը, զ. գիտի բաշխման շարքերը, դրանց կառուցումը ըստ որակական և քանակական հատկանիշների,ինչպես նաև գիտի բաշխման շարքերի գրաֆիկները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Բնութագրել բացարձակ և հարաբերական մեծությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի բացարձակ մեծությունների տեսակները, չափի միավորները և նշանակությունը վիճակագրական հետազոտություններում, բ.գիտի հարաբերական մեծությունների նշանակությունը, տեսակները և արտահայտման ձևերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ծանոթանալ միջին մեծությունների և վարիացիայի ցուցանիշների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի միջին մեծությունների մեթոդը, բ. գիտի միջինի տեսակները և նրա ընտրության եղանակները, գ. գիտի ընդհանուր և մասնակի միջինները և նրանց հիմանական մաթեմատիկական հատկությունները, դ. գիտի միջին կշիռների նշանակությունը, ե. գիտի վարիացիայի հիմնական ցուցանիշները և դրանց օգտագործումը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել դինամիկայի շարքերը և տնտեսական ինդեքսները
Կատարման չափանիշներ	ա.գիտի դինամիկայի շարքի տարրերն ու տեսակները, բ. գիտի շարքի միջին և վերլուծական ցուցանիշները, գ. գիտի վիճակագրական հետազոտությունների ինդեքսային մեթոդը, դ. գիտի անհատական, ընդհանուր, ագրեգատային, միջին թվաբանական և ներդաշնակ ինդեքսներ, ե. գիտի կարևորագույն տնտեսական ինդեքսները և նրանց փոխկապակցվածությունը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ ընտրանքային դիտարկումներին
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի ընտրանքային դիտարկումը, բ. գիտի ընտրանքային դիտարկման տեսակները և սխալները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՀ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՍ-4-09-005
Մոդուլի նպատակը	Տրամադրել ուսանողին ՀՀ հարկային օրենսդրության վերաբերյալ հիմնարար գիտելիքներ, որը հնարավորություն կտա ուսանողին մասնագիտական գործունեությունը իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համապատասխան:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ:
Մուտքային պահանջները	ԲԳՍ-4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ» մոդուլի իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի

	համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ծանոթանալ հարկային օրենսդրության հիմունքներին և սկզբունքներին
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանվող Հայաստանի Հանրապետությու-նում հարկ, հարկային գործակալ հասկացությու-նները, բ. ճիշտ է ներկայացնում հարկերի և հարկային արտոնությունների տեսակները, հարկ վճարողների իրավունքները և պարտականությունները, հարկային վեճերի լուծման կարգը, ՀՀ հար-կային օրենսդրության և հարկային հարաբերությունները կարգավո-րող մյուս իրավական պահանջների խախտումների համար պատաս-խանատվությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգի հիմքում դրված սկզբունքների էությունը՝ հարկի վճարման կամովիության սկզբունք, հարկադրանքի սկզբունք, հարկային համակարգի կանխատեսելիության սկզբունք, արդարության սկզբունք:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ՀՀ գործող հարկային ռեժիմները և հարկատեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում ՀՀ-ում գործող հարկման ռեժիմները՝ ընդհանուր հարկման ռեժիմ և հաստատագրված վճարով հարկման ռեժիմ, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ հարկատեսակների՝ շահութահարկի, ե-կամտահարկի, ակցիզային հարկի, ավելացված արժեքի հարկի, գույ-քահարկի, հողի հարկի էությունը, գ. գիտի հաստատագրված վճարով հարկվող գործունեությունը, դ. ճիշտ է կիրառում հաստատագրված վճարի դրույքաչափերը, ե.ճիշտ է իրականացնում հաշվառումը սահմանված դրույքաչափերով:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ծանոթանալ «Շահութահարկի մասին» օրենքին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում շահութահարկ վճարողներին և հարկվող օբյեկտները, բ. ճիշտ է որոշում հարկվող շահույթը, գ. ճիշտ է կիրառում նվազեցումները և դրույքաչափերը, դ. գիտի արտոնությունները, ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հարկման առանձնահատկությունները, ե. ճիշտ է ներկայացնում շահութահարկի հաշվարկները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ծանոթանալ «Եկամտահարկի մասին» օրենքին
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ սահմանել եկամտահարկ վճարողներին և հարկվող օբյեկտները, բ. ճիշտ որոշել հարկվող եկամուտը, գ. ճիշտ կիրառել նվազեցումները և դրույքաչափերը, դ. ճիշտ ներկայացնել արտոնությունները, ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների, անհատ ձեռնարկատիրոջ նկատմամբ հարկման առանձնահատկությունները, ե. ճիշտ ներկայացնել եկամտահարկի հաշվարկները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Ծանոթանալ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» օրենք
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ սահմանել ԱԱՀ վճարողներին, հարկվող, չհարկվող և հարկից ազատված գործարքներին, բ. ճիշտ որոշել հարկվող շրջանառությունը, գ. ճիշտ կիրառել դրույքաչափերը, դ. ճիշտ իրականացնել հարկի հաշվեգրումը և հաշվանցումը, ե. ճիշտ ներկայացնել ԱԱՀ հաշվարկները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ «Ակցիզային հարկի մասին» օրենքին
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ սահմանել ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանք-ները և հարկ վճարողներին, բ. ճիշտ բնութագրել ակցիզային հարկով հարկման օբյեկտը և բազան, գ. ճիշտ կիրառել դրույքաչափերը և արտոնությունները,

	դ. ճիշտ իրականացնել ակցիզային հարկի մասով հաշվարկային փաստաթղթերի դուրսգրումը, հարկի հաշվանցումը և վերադարձը, ե. ճիշտ ներկայացնել ակցիզային հարկի հաշվարկները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ծանոթանալ «Գույքահարկի մասին» օրենքին
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ սահմանել գույքահարկ վճարողներին և հարկվող օբյեկտներն ու բազան, բ. ճիշտ կիրառել դրույքաչափերը և արտոնությունները, գ. ճիշտ ներկայացնել գույքահարկի հաշվարկները:
Ուսումնառության արդյունք 8	Ծանոթանալ «Հողի հարկի մասին» օրենքին
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ սահմանել հողի հարկ վճարողներին և հարկման օբյեկտները, բ. ճիշտ կիրառել դրույքաչափերը, գ. ճիշտ ներկայացնել հողի հարկի հաշվարկները:
Ուսումնառության արդյունք 9	Ծանոթանալ սոցիալական և պարտադիր այլ վճարներին
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ սահմանել սոցիալական վճարներ կատարողներին և սոցիալական վճարների հաշվարկման օբյեկտները, բ. ճիշտ կիրառել դրույքաչափերը, գ. ճիշտ ներկայացնել սոցիալական, բնապահպանման և բնօգտագործման, ճանապարհային, հանրային ծառայությունների կարգավորման վճարների, պետական տուրքի հաշվարկները, դ. ճիշտ ներկայացնել անհատ ձեռնարկտիրության մասով սոցիալական վճարների հաշվարկման առանձնահատկությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐ ՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ 4-09-006
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է բացատրել ՀՀ բանկային օրենսդրությունը, թվարկել ՀՀ-ում բանկերի գործունեությունը կարգավորող օրենքները և այլ իրավական ակտերը, ամփոփ ներկայացնել դրանցով կարգավորվող հարաբերությունները: Ներկայացնել ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավասությունը, խնդիրները, գործառույթները, դրամավարկային քաղաքականության ծրագրի բովանդակությունը և գործիքները, ՀՀ կենտրոնական բանկի կառավարումը, փոխհարաբերությունները ՀՀ պետական մարմինների, բանկերի և այլ անձանց հետ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ:
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-007 «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք», ԲԳՄ-4-09-011 «Բանկային գործի հիմունքներ» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ բանկային համակարգը և բանկերի գործունեության իրավական կարգավորումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում Բանկերի կազմակերպական-իրավական տեսակները և կառավարումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում Բանկային գործունեության լիցենզավորման կարգը, դ. ճիշտ է ներկայացնում Բանկային գործունեության կարգավորումը, ե. ճիշտ է ներկայացնում Օրենսդրության խախտումների համար կիրառվող պատասխանատվության միջոցները, զ. ճիշտ է ներկայացնում Բանկերի վերակազմակերպումը և լուծարումը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Կենտրոնական բանկի մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկի կարգավիճակը և խնդիրները, բ. ճիշտ ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկի ծախսերը, եկամուտները և շահույթը, գ. ճիշտ է ներկայացնել ՀՀ կենտրոնական բանկի կառավարումը, դ. ճիշտ է ներկայացնում Կենտրոնական բանկի փոխհարաբերությունները պետական մարմինների և իրենից լիցենզիա ստացած

	այլ անձանց հետ, ե. ճիշտ է ներկայացնում Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող ստուգումները և պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու կարգն ու պայմանները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Բանկային գաղտնիքի մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում Բանկային գաղտնիք հասկացությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում Բանկային գաղտնիքի պահպանումը և հրապարակման արգելումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում Բանկային գաղտնիքի տրամադրումը քրեական հետապնդում իրականացնող մարմիններին, դատարանին, հաճախորդի ժառանգներին (իրավահաջորդներին), հարկային մարմիններին, դ. ճիշտ է ներկայացնում Պատասխանատվությունը "Բանկային գաղտնիքի մասին" ՀՀ օրենքը խախտելու համար:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում Բանկային ավանդը և երաշխավորված բանկային ավանդը, բ. ճիշտ է ներկայացնում Երաշխավորված ավանդների հատուցման կարգը, պայմաններն ու ժամկետները, գ. ճիշտ է ներկայացնում Երաշխիքային վճարները, դ. ճիշտ է ներկայացնում Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը (կարգավիճակը, գործառույթները, կառավարման մարմինները):
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում Բանկի անվճարունակությունը և սնանկությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակավոր ադմինիստրացիան:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի լիազոր մարմինը, գ. ճիշտ է ներկայացնում լիազոր մարմնի և այլ մարմինների փոխհարաբերությունները, դ. ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդի ուսումնասիրությունը, ե. ճիշտ է ներկայացնում հաշվետվություն տրամադրող անձանց ներքին իրավական ակտերը և դիտարկումների ստորաբաժանումը, զ. ճիշտ է ներկայացնում կասկածելի գործարար հարաբերության կամ գործարքի կասեցումը, դրանց իրականացման մերժումը և ահաբեկչության հետ կապված անձանց ֆինանսական միջոցների սառեցումը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Սպառողական կրեդիտավորման մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կրեդիտավորման պայմանագրերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում սպառողի իրավունքները, գ. ճիշտ է ներկայացնում տարեկան փաստացի տոկոսադրույքի հաշվարկումը, դ.ճիշտ է ներկայացնում կրեդիտավորողի պատասխանատվությունը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Ֆինանսական հաշտարարի մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական համակարգի հաշտարարի քննությանը ենթակա պահանջները և դրանց քննության կարգը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական համակարգի հաշտարարի լիազորությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակի իրավական կարգավիճակը, դ. ճիշտ է ներկայացնում գրասենյակի ֆինանսավորումը:
Ուսումնառության արդյունք 9	Իմանալ ՀՀ օրենքը «Ավանդների ներգրավման մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում հրապարակման ենթակա

	տեղեկատվությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվական ամփոփագրերը, գ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվի քաղվածքները, դ. ճիշտ է ներկայացնում բանկի և ավանդատուի հաղորդակցումը, ե.ճիշտ է ներկայացնում ավանդատուների իրավունքների պաշտպանությունը, զ. ճիշտ է ներկայացնում բանկի պատասխանատվությունը:
Ուսումնառության արդյունք 10	Իմանալ բանկերի նկատմամբ կիրառվող «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» և «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքների դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանկերի նկատմամբ կիրառվող «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում բանկերի նկատմամբ կիրառվող «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՀ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-007
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրությամբ կարգավորվող հարաբերություններին, նորմերին:Ծանոթացնել ուսանողին քաղաքացիական իրավունքի օբյեկտներին և սուբյեկտներին, դրանց տեսակներին, ինչպես նաև սեփականության և այլ գույքային իրավունքների պաշտպանության եղանակներին:Ծանոթացնել գործարք, պարտավորություն, պայմանագիր հասկացություններին և նրանցից ծագող պարտավորությունների հետ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ:
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ քաղաքացիական իրավունքի առարկան, մեթոդը, սկզբունքները, քաղաքացիական իրավունքների ծագումը և դրանց պաշտպանությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք» առարկան և մեթոդը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ քաղաքացիական իրավունքի կառուցվածքը, գ. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական օրենսդրության և քաղաքացիական իրավունքի նորմեր պարունակող այլ իրավական ակտերը, դ. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական օրենսդրության սկզբունքները, ե. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական իրավունքների և պարտականությունների ծագման հիմքերը: Իրավունքներն իրականացնելու սահմանները, զ. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիների մասնակցությունը քաղաքացիական օրենսդրությամբ կարգավորվող հարաբերություններում, բ.ճիշտ է ներկայացնում իրավաբանական անձանց մասնակցությունը քաղաքացիական օրենսդրությամբ կարգավորվող հարաբերություններում:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական իրավունքների օբյեկտները և դրանց շրջանառունակությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում արժեթղթերի հասկացությունը և տեսակները, գ. ճիշտ է ներկայացնում ոչ նյութական բարիքները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ սեփականության իրավունք և այլ գույքային իրավունքների

	մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սեփականության և այլ գույքային իրավունքներին վերաբերող ընդհանուր դրույթներ, բ. ճիշտ է ներկայացնում սեփականության իրավունք ձեռք բերելու հիմքերը և եղանակները, գ.ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր սեփականության հասկացությունը և ձևերը, դ. ճիշտ է ներկայացնում հողի նկատմամբ սեփականության և այլ գույքային իրավունքները, ե. ճիշտ է ներկայացնում բնակելի տարածության սեփականության և օգտագործման իրավունքները, զ. ճիշտ է ներկայացնում սեփականության և այլ գույքային իրավունքների պաշտպանության եղանակները, է. ճիշտ է ներկայացնում սեփականության և այլ գույքային իրավունքները դադարումը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ գործարքներ, ներկայացուցչություն, ժամկետներ, հայցային վաղեմություն հասկացությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնել գործարքի հասկացությունը, գործարքների տեսակները և ձևերը, բ. ճիշտ է ներկայացնել անվավեր գործարքների իրավական կարգավորումը, գ. ճիշտ է ներկայացնել ներկայացուցչության հասկացությունը, դ. ճիշտ է ներկայացնել ժամկետները որոշելու կարգը, ե. ճիշտ է ներկայացնել հայցային վաղեմության ընդհանուր և հատուկ ժամկետների հասկացությունը, վաղեմության ժամկետների հաշվարկը, վաղեմության ժամկետի ընթացքի ընդհատվելը և կասեցնելը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ «պարտավորություն» հասկացությանը և նրա տեսակներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում պարտավորության հասկացությունը և կողմերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում համիրավ պահանջների, համապարտ պարտականությունների և սուբսիդիար պատասխանատվության հասկացությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում պարտավորությունների կատարման իրավական կարգավորումը, դ. ճիշտ է ներկայացնում պարտավորությունների կատարման ապահովման եղանակները (տուժանք, գույքի պահում, երաշխավորություն, երաշխիք, նախավճար) և դրանց իրավական կարգավորումը, ե. ճիշտ է ներկայացնում գրավի հասկացությունը, տեսակները և դրանց հետ կապված հարաբերությունների կարգավորումը, զ. ճիշտ է ներկայացնում պարտավորության մեջ անձանց փոփոխվելու հիմքերը և եղանակները, է. ճիշտ է ներկայացնում պարտավորությունները խախտելու համար պատասխանատվության ձևերը, ը. ճիշտ է ներկայացնում պարտավորությունների դադարումը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ պայմանագրերից ծագող պարտավորությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում պայմանագրի և դրա էական պայմանների հասկացությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում պայմանագիր կնքելու ձևերը և եղանակները, գ. ճիշտ է ներկայացնում պայմանագիրը փոփոխելու և լուծելը հիմքերն ու եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ պայմանագրերի առանձին տեսակներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական վարձակալության (լիզինգի) պայմանագրի իրավական կարգավորումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում դրամական պահանջի զիջման դիմաց ֆինանսավորման պայմանագրի իրավական կարգավորումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում փոխառության պայմանագրի իրավական կարգավորումը,

	դ. ճիշտ է ներկայացնում վարկային պայմանագրի իրավական կարգավորումը, ե. ճիշտ է ներկայացնում բանկային ավանդի պայմանագրի իրավական կարգավորումը, զ. ճիշտ է ներկայացնում բանկային հաշվի պայմանագրի իրավական կարգավորումը, գույքի հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի իրավական կարգավորումը, հանձնարարության պայմանագրի իրավական կարգավորումը, կոմիսիայի պայմանագրի իրավական կարգավորումը, գործակալության պայմանագրի իրավական կարգավորումը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-008
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել «Հաշվապապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքին: Տրամադրել հաշվապահական հաշվառմանն անհրաժեշտ գիտելիքներ, որպեսզի ուսանողը տիրապետի հաշվապահական հաշվառման վարման, ինչպես նաև հաշվետվությունների լրացման և վերլուծության հմտություններին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Բնորոշել հաշվապահական հաշվառման ընկալումը որպես տեղեկատվական և որոշումների կայացմանը աջակցող համակարգի:
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ բնութագրել հաշվապահական համառման խնդիրներն ու նպատակը, բ. ճիշտ բնորոշել հաշվապահական հաշվառման տեղեկատվության հավաքման, գրանցման եւ ընդհանրացման համակարգը, գ. ճիշտ բնորոշել հաշվապահական հաշվառման տեղեկատվության ներքին և արտաքին օգտագործողներին:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ՀՀ օրենքը «Հաշվապահական հաշվառման մասին»
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում օրենքների գործողության ոլորտը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառման կարգավորումը, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի ճանաչումը և չափումը, գ. ճիշտ է բնութագրում ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքները և ներկայացումը, դ. ճիշտ է բնութագրում հաշվապահական հաշվառման կազմակերպումը և վարումը, ե. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական խախտումների համար պատասխանատվությունը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշռի և ֆինանսական արդյունքների հաշվետվության ներկայացման հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում կազմակերպության ակտիվները, պարտավորություններն ու կապիտալը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվեկշռի բաժինները, գ. ճիշտ է մեկնաբանում տնտեսական գործառնությունների հետևանքով հաշվապահական հաշվեկշռում տեղի ունեցող փոփոխությունները, դ. ճիշտ է բնութագրում հաշվապահական հաշվեկշռի հիմնական ֆունկցաները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Մեկնաբանել հաշվապահական հաշիվների և կրկնակի գրանցման գործառույթները
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա.ճիշտ մեկնաբանել կրկնակի գրանցման կարևորագույն գործառույթները հաշվապահական հաշվառման համակարգում, բ.ճիշտ տարբերակել ակտիվային, պասիվային և ակտիվապասիվային հաշիվները, գ. ճիշտ ձևակերպել տնտեսական գործառնությունների հաշվային թղթակցություններ,

	դ.ճիշտ կատարել կրկնակի գրանցում հաշվապահական հաշիվներում, ե. ճիշտ որոշել հաշվապահական հաշիվների մնացորդները և հաշիվներով կազմել շրջանառության տեղեկագիր:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ հաշվապահական հաշիվների հաշվային պլանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանը, բ. ճիշտ է տարբերակում հաշվապահական հաշիվները ըստ տնտեսական բովանդակության, դասերի, խմբերի, առաջին և երկրորդ կարգերի, գ. գիտի օգտվել հաշվային պլանից, ձևակերպել տնտեսական գործառնությունների հաշվապահական թղթակցությունները, դ. գիտի արտահաշվեկշռային հաշիվների դերը հաշվապահական հաշվառման համակարգում:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ հաշվապահական փաստաթղթերի և գրանցամատյանների ներկայացումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի դասակարգումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում սկզբնական փաստաթղթերի պարտադիր վավերապայմանները, փաստաթղթերի ժամանակին և ամբողջական ձևակերպումը, հայտնաբերված սխալների ուղղման կարգը, գ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառման գրանցա-մատյանները, դ. ճիշտ է փոխակապակցում փաստաթղթային շրջանառությունը հաշվապահական գրանցամատյանների հետ, ե. ճիշտ է իրականացնում հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի ստուգումը և կատարված սխալ գրանցումների ուղղում, զ. գիտի կատարել փաստաթղթերի և գրանցամատյանների արխիվացման ձևերը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ծանոթանալ անալիտիկ և սինթեթիկ հաշվառման կարգին և հաշվետվությունների կազմման հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սինթետիկ և անալիտիկ հաշվառման կարգը, բ. ճիշտ է ըմբռնում սինթետիկ և անալիտիկ հաշվառման տեղեկատվական փոխանցման ուղիները, գ. ճիշտ է ամփոփում անալիտիկ հաշիվների մնացորդները և հանրագումարային արժեքով կարողանում է համադրել համապա-տասխան սինթեթիկ հաշվի մնացորդի հետ, դ. կարողանում է սինթետիկ հաշիվների շրջանառության տեղեկագրի հիման վրա կազմել հաշվապահական հաշվեկշիռ և ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն:
Ուսումնառության արդյունք 8	Տալ ակտիվների և պարտավորությունների գույքագրման անհրաժեշտության հիմնավորումը
Կատարման չափանիշներ	Ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ընկալել ակտիվների և պարտավորությունների գույքագրման դրդապատճառները, բ. ճիշտ ընկալել գույքագրման գործառույթները հաշվապահական հաշվառման տեղեկատվության արժանահավատության գնահատման ոլորտում, գ. ճիշտ դասակարգել գույքագրման տեսակները և ըմբռնել գույքագրման հանձնաժողովների ձևավորման սկզբունքները, դ. ճիշտ ամփոփել գույքագրման արդյունքները և կազմել գույքագրման «համեմատման տեղեկագրեր», ե. ճիշտ ձևակերպել գույքագրման արդյուքները՝ հաշվապահական համապատասխան թղթակցություններով:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-009
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին պետք է տրամադրել անհրաժեշտ գիտելիքներ „Բանկային մարքեթինգ" առարկայի հասկացության, սպառողների ուսումնասիրության, տեղեկատվության, շուկայի սեգմենտավորման (հատվածավորման) բանկի ապրանքային, գնային, ինչպես նաև

	կոմունիկացիոն քաղաքականության մասին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ- 4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ» մոդուլի իմացություն
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ծանոթացնել բանկային մարքեթինգի էությանը և առանձնահատկությանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում մարքեթինգի հիմնական հասկացությունը, մարքեթինգի կիրառումը բանկում, բանկային առաջացման նախադրյալները և հիմնական կատեգորիաները, բ. ճիշտ է ներկայացնում բանկային մարքեթինգի միկրո և մակրո միջավայրերը (մատակարարներ, միջնորդներ, մրցակիցներ, հաճախորդներ, կոնտակտային, լսարան):
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանա սպառողների ուսումնասիրությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում սպառողները և նրանց գործունեությունը, բ. ճիշտ է բնութագրում սապառողների բավարարված և չբավարարված պահանջմունքների ուսումնասիրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ տեղեկատվությունը և մարքեթինգային հետազոտությունը բանկերում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում տեղեկատվության դերը և նշանակությունը մարքեթինգում, բ. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության տեսակները: Առաջնային և երկրորդային տեղեկատվության ձեռքբերման մեթոդները, գ. ճիշտ գիտի հարցումը, որպես տեղեկատվության հավաքման ամենատարածված ձև (հարցաթերթիկ):
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ շուկայի սեգմենտավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի շուկայի սեգմենտավորման (հատվածավորման) հասկացությունը և չափանիշները, բ. գիտի շուկայի սեգմենտավորման գործընթացը (շուկայի սեգմենտավորում, շուկայի նպատակային սեգմենտի ընտրություն, ապրանքների դիրքավորում շուկայում):
Ուսումնառության արդյունք 5	Ծանոթանալ բանկի ապրանքային քաղաքականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ապրանք հասկացությունը մարքեթինգում, բ. գիտի ապրանքի փաթեթավորումը, առևտրային կամ ապրանքային մակնիշ, և ապրանքի կենսացիկլի բնութագրություն, գ. գիտի «Նոր ապրանք» հասկացություն և նրա ստեղծման գործընթացը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ բանկի գնային քաղաքականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գինը մարքեթինգում և բանկի գնային ռազմավարությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում գների սահմանման մեթոդները և դրա վրա ազդող գործոնները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ներկայացնել բանկի կոմունիկացիոն քաղաքականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում մարքեթինգային կոմունիկացիոն համակարգը որպես մարքեթինգային համալիրի կարևորագույն օղակ, բ. ճիշտ է ներկայացնում անհատական վաճառք, պռոպագանդան (քարոզչություն, հրացման խթանումը որպես մարքեթինգային կոմունիկացիոն համակարգի բաղկացուցիչ մաս, գ. ճիշտ է ներկայացնում գովազդը: Գովազդային պլանի բաղկացուցիչ մասերի պարզաբանում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-010
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսում է տալ ֆինանսաբանկային ոլորտում աշխատող մասնագետին անհրաժեշտ գիտելիքներ մաթեմատիկական հաշվարկներ կատարելու համար, ուսանողի մոտ զարգացնել տրամաբանելու, ֆինանսական խնդիրների մոդելավորման տարրական եղանակների, ֆունկցիայի ածանցյալի և ինտեգրալի և մոտավոր հաշվարկների եղանակների կիրառման հմտությունները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ

Մուտքային պահանջները	Չկան:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է: Անցումային գնահատական շնորհելիս դասավանդողը պետք է համոզված լինի, որ ուսանողը կկարողանա ցուցադրել այդ հմտությունները ցանկացած պարագայում:
Ուսումնառության արդյունք 1	Պետք է կարողանա լուծել գծային և քառակուսային հավասարումներ և անհավասարություններ, հավասարումների համակարգեր և տալ դրանց գրաֆիկական մեկնաբանումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է Լուծում գծային և քառակուսային հավասարումներ և անհավասարություններ, հավասարումների համակարգեր, բ. ճիշտ է տալիս գծային և քառակուսային հավասարումները և անհավասարությունները, հավասարումների համակարգերի լուծումների գրաֆիկական մեկնաբանումը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Պետք է կարողանա վերլուծել գծային և քառակուսային հավասարումների և անհավասարությունների, հավասարումների համակարգերի լուծումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է վերլուծում գծային և քառակուսային հավասարումների լուծումները, բ. ճիշտ է վերլուծում հավասարումների համակարգի լուծումները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Պետք է կարողանա կիրառել թվաբանական և երկրաչափական պրոգրեսիաների գումարի բանձևերը ֆինանսական խնդիրները լուծելիս
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում թվաբանական պրոգրեսիայի օրինաչափու-թյունների կիրառումը ֆինանսական խնդիրներում, բ. ճիշտ է կատարում երկրաչափական պրոգրեսիայի օրինաչափությունների կիրառումը ֆինանսական խնդիրներում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Պետք է իմանա տոկոսների տեսության էությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պարզաբանում տոկոսային հաշվարկների հիմնական բանաձևերը, բ.ճիշտ է պարզաբանոիմ բարդ տոկոսային հաշվարկների հիմնական բանաձևերը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Պետք է իմանա մոտավոր հաշվարկների եղանակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գծային ինտերպոլյացիայի եղանակը, բ. ճիշտ է ներկայացնում Գծային ինտերպոլյացիայի եղանակով պարամետրերի և գործակիցների հաշվարկը, գ. ճիշտ է ներկայացնում իտեռացիաների եղանակը, դ. ճիշտ է ներկայացնում իտեռացիաների եղանակով բարձր աստիճանի հավասարումների լուծումը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Պետք է կարողանա կիրառել ֆունկցիայի սահմանի գաղափարը իրական խնդիրներում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆունկցիայի սահմանի սահմանումը և իմաստը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ֆունկցիայի սահմանի հաշվարկների պարզ եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Պետք է կարողանա կիրառել ֆունկցիայի ածանցյալը ֆինանսական խնդիրներում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում ֆունկցիայի ածանցյալի սահմանումը, բ. ճիշտ է կիրառում ֆունկցիայի ածանցյալի երկրաչափական իմաստը, գ. ճիշտ է կիրառում ֆունկցիայի էկստրեմումները` մաքսիմումը, մինիմումը և շրջման կետը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Պետք է կարողանա կատարել տարրական ֆունկցիաների վերլուծություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆունկցիայի ածանցյալի կիրառումը ֆունկցիաների վերլուծության մեջ, բ. ճիշտ է ներկայացնում ֆունկցիայի ածանցյալի դերը ֆունկցիայի էության պարզաբանման մեջ, գ. ճիշտ է ներկայացնում. ֆունկցիայի ածանցյալի դերը ֆունկցիաների գծապատկերների կառուցման մեջ:
Ուսումնառության արդյունք 9	Պետք է կարողանա կիրառել ֆունկցիայի ինտեգրալը ֆինանսական

	խնդիրներում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆունկցիայի ինտեգրալի իմաստը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ինտեգրալի կիրառման օրինակները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-011
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը ուսումնասիրելիս ուսանողը պետք է ծանոթանա բանկային գործի ստեղծման հիմնապատճառներին, բանկերի էությանը և գործառնություններին, բանկային համակարգին, բանկերի տեսակներին, կազմակերպաիրավական կառուցվածքին, բանկային ռիսկերին, գործունեության և կարգավորման հիմունքներին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ բանկերի ծագումը, էությունը և գործառույթները: Բանկային համակարգը և նրա ձևավորումը:
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայացնել բանկային գործի ծագման հիմնապատճառները և հետագա զարգացումը, ինչպես նաև ՀՀ բանկային համակարգի ինստիտուցիոնալ կայացմանպատմությունը, բ. ճիշտ բնութագրել բանկերի էությունը և ներկայացնել բանկի տնտեսական բովանդակությունը, գ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի դերը տնտեսության զարգացման գործում, դ. ճիշտ բնութագրել բանկերի առանձնահատկությունները, ե. ճիշտ ներկայացնել բանկի գործառույթները և գործառնությունները, զ. ճիշտ ներկայացնել բանկային համակարգը մի շարք զարգացած երկրներում և Հայաստանի Հանրապետությունում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տալ բանկերի դասակարգումը ըստ տարբեր հատկանիշների և կարողանա բնութագրել բանկերի տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայացնել բանկերի դասակարգումը ըստ տարբեր հատկանիշների, բ. ճիշտ բնութագրել բանկերի տարբեր տեսակները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել բանկերի կազմակերպաիրավական կառուցվածքը և կառավարման մարմինները: Բնութագրել բանկերի կառուցվածքային ստորաբաժանումների հիմնական գործառույթները և կառավարման մարմինների իրավասությունները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայացնել բանկերի կազմակերպաիրավական կառուցվածքները, բ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի կառավարման մարմինները և նրանց հիմնական իրավասությունները, գ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի կազմակերպաիրավական կառուցվածքը և նրանց ստորաբաժանումները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել բանկերի ֆինասական միջոցները և առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ բացատրել առևտրային բանկերի միջոցների գոյացման աղբյուրները և դրանց կառուցվածքը, բ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի կապիտալի հիմնական գործառույթները, գ. ճիշտ բացատրել և բնութագրել բանկերի ակտիվների կառուցվածքը և որակը, դ. ճիշտ տալ ակտիվների դասակարգումը ըստ տարբեր հատկանիշների:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ բանկերի կառավարման հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ բնութագրել բանկի գործունեության հիմնական

	սկզբունքները, բ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի ռեսուրսների կառավարման մի շարք մեթոդներ, գ. ճիշտ բացատրել բանկերի վճարունակությունը, իրացվելիությունը և դրանց վրա ազդող գործոնները, դ. ճիշտ բացատրել բանկերի աղբյուրները, ծախսերի տարրերը և շահութաբերությունը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ բանկերի գործունեության կարգավորման հիմունքները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայացնել բանկերի գործունեության կարգավորման նախադրայլները, բ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի գործունեության լիցենզավորման գործընթացը, գ. ճիշտ բացատրել բանկերի գործունեության կարգավորումը, մասնավորապես տնտեսական նորմատիվների համակարգը, դ. ճիշտ ներկայացնել բանկերի գործունեության վերահսկման գործընթացը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ բանկերի ռիսկերը,տեսակները, գնահատման եղանակները և կառավարման մեթոդները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ բացատրել ռիսկ հասկացությունը, բ. ճիշտ ներկայացնել ռիսկերի հիմնական տեսակները, գ. ճիշտ բացատրել ռիսկերի գնահատման եղանակները, դ. ճիշտ ներկայացնել ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ բանկերի գործունեության գնահատումը և բանկային համակարգի զարգացման միտումները
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայացնել ՀՀ տարածքում գործող բանկերի ամփոփ պատկերը, բ. ճիշտ բացատրել ՀՀ բանկերի համակարգի կապիտալի վրա ազդող գործոնները, գ. ճիշտ բացատրել ՀՀ բանկերի համակարգի ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը, դ. ճիշտ բացատրել ՀՀ բանկերի համակարգի շահութաբերությունը, իրացվելիությունը, ե. ճիշտ ներկայացնել մրցակցությունը և համագործակցությունը ՀՀ բանկերի համակարգում, զ. ճիշտ մեկնաբանել բանկերի գնահատման չափանիշները տարբեր համակարգերով:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ ԲԱՆԿԵՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-04-09-012
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել և ապահովել բանկային գործառնությունների հաշվապահական հաշվառման տեսական գիտելիքներ: Ծանոթացնել ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ տարրերին: Ուսանողները հնարավորություն են ստանում ինքնուրույն տիրապետել և հաշվառել այնպիսի ֆինանսական գործառնություններ, ինչպիսիք են վարկերի տրամադրումը, հաշվառումը, ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստի ճանաչումը ու ձևավորումը և հաշվառումը, ավանդների ներգրավումը,վերադարձը, նրա հաշվառումը, կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների հաշվառումը, արտարժութային և պլաստիկ քարտերով գործառնությունների հաշվառումը և այլն:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-008 «Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ մոդուլի իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանա հաշվապահական հաշվառման հայեցակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանկերի հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող և կանոնակարգող նորմատիվ ակտերը,

	բ. ճիշտ է ներկայացնում այն որակական պահանջները, որոնք ընկած են բանկի հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվական համակարգի հիմքում, գ. ճիշտ է ներկայցնում տեղեկատվական ռիսկ առաջացնող գործոնների նկարագրությունը և դրանց առանձնակի կարևորումը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների նպատակն ու համառոտ նկարագրությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներակյացնում հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների սահմանումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների կիրառման անհրաժեշտությունը Հայաստանի Հանրապետությունում, գ. ճիշտ է ներկայացնում բանկերում կիրառվող հաշվապահական հաշվառման «ՀՀՀՀՍ-1»և«ՀՀՀՀՍ-30» ստանդարտները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ բանկերի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ տարրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաշվեկշիռը իր ակտիվային և պասիվային մասերով, բ. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության կազմման սկզբունքը, գ. ճիշտ է ներկայացնում դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության կազմման սկզբունքները, դ. ճիշտ է ներկայացնում սեփական կապիտալի փոփոխության վերաբերյալ հաշվետվետվության կազմման սկզբունքը, ե. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական հաշվետվությանն կից ծանոթագրությունը և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ բանկերի հաշվառման հաշիվների պլանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանկերի հաշվապահական հաշվառման պլանը, բ. ճիշտ է ներկայացնում բանկարի հաշվային պլանի կազմման կառուցվածքը և կազմման սկզբունքները, գ. ճիշտ է դասակարգում բանկերի հաշվային պլանում ակտիվները և պարտավորությունները ըստ խմբերի և ենթախմբերի:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ հաշվապահական տեղեկատվության ձևավորման նկարագիրը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառման հաշվեգրման սկզբունքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառման գրքերում ֆինանսական տեղեկատվության գրանցումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում վերլուծական և ընդհանրացման հաշվապահական հաշվառման անհրաժեշտությունը, դ. ճիշտ է ներկայացնում հաշվապահական հաշվառման տեղեկատվության ձևավորման ցիկլը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ դրամական միջոցներ և դրամագիտական արժեքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում դարամական միջոցները, բ. ճիշտ է ներկայացում դրամական միջոցների պահպանման հսկողության պահանջները և ներքին հսկողության ընթացակարգերը, գ. ճիշտ է ներկայցնում դրամաական միջոցների հաշվառումը բանկերում, դ. ճիշտ է ներկայացնում դրամագիտական արժեքների տեսակները և դրանց հաշվառման առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ արտարժութային գործառնությունների հաշվառում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արժույթի և արտարժույթի սահմանումները և տարբերությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում արտարժութային գործառնությունների տեսակները, գ. ճիշտ է ներկայացնում արտարժութային գործառնությունների հաշվապահական հաշվառումը և հաշվառման առանձնահատկությունները, դ. ճիշտ է ներկայացնում արտարժույթի վերագնահատումը և

	հաշվառումը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ ավանդների հաշվառումը
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի ավանդների տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ավանդների ներգրավվման և վերադարձի հաշվապահական հաշվառումը, գ. ճիշտ է հաշվառում ավանդների տոկոսագումարները (տոկոսագումարի կապիտալիզացիա), դ. ճիշտ է կատարում ավանդների դիմաց տոկոսագումարների հաշվեգրման և մարման հաշվապահական հաշվառումը, ե. գիտի ավանդներին վերաբերվող ներքին վերահսկողության հարցերը:
Ուսումնառության արդյունք 9	Իմանա պլաստիկ քարտերով գործառնությունների հաշվառումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում պլաստիկ քարտերի տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում պլաստիկ քարտերի հաշվապահական հաշվառման մոտեցումները, գ. ճիշտ է ներկայացնում պլաստիկ քարտերով օվերդրաֆտի տրամադրման հաշվառումը, դ. ճիշտ է ներկայացնում բանկոմատով կատարված կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների հաշվառումը:
Ուսումնառության արդյունք 10	Իմանալ կապիտալի հաշվառումը
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայացնել հաշվեկշռի «Կապիտալ» բաժնի տարրերը, բ. ճիշտ ներկայացնել բանկի կանոնադրական կամիտալի համալրման գործընթացի հաշվառումը, գ.ճիշտ ներկայացնել գլխավոր պահուստի ձևավորմը և հաշվառման առանձնահատկությունը:
Ուսումնառության արդյունք 11	Իմանալ վարկերի հաշվառումը
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը կարողանում է՝ ա. ճիշտ ներկայցնել տրամադրվող վարկերի տեսակները, բ. ճիշտ ներկայցնել տրամադրված վարկերի հաշվառման առանձնահատկությունը, գ. ճիշտ ներկայացնել վարկերի դասակարգումը և պահուստների ձևավորումը, դ. ճիշտ ներկայացնել տրամադրված վարկերի դիմաց հաշվեգրվող տոկոսագումարների հաշվառումը, ե. ճիշտ ներկայացնել վարկերի մարման գրաֆիկները և դրանց համաձայն կատարված մարումների հաշվապահական հաշվառումը, զ. ճիշտ ներկայացնել չաշխատող ակտիվների հասկացությունը և այդպիսի դասված ակտիվների հաշվառման առանձնահատկությունները, անհուսալի դասված վարկերի դուրսգրման գործընթացը և դուրս գրված վարկերի հաշվառումը հետհաշվեկշռում, դուրսգրված վարկերի հաշվեկշռում վերականգնման և վարկի ամբողջովին մարման գործընթացի հաշվապահական հաշվառում, բռնագանձված գրավի հաշվառումը, ճիշտ ներկայացնել լիզինգի հաշվառումը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐ EXCEL ԿԾՓ-ի ՄԻՋԱՎԱՅՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-013
Մոդուլի նպատակը	«Ֆինանսական հաշվարկներ EXCEL ԿԾՓ-ի միջավայրում» մոդուլի նպատակն է մատուցել ուսնողին ֆինանսա - բանկային ոլորտի գործնական խնդիրների մոդելավորման և լուծման մեթոդիկան EXCEL ԿԾՓ-ի միջավայրում, որին շուկայական տնտեսության պայմաններում պարտադիր պետք է տիրապետեն բոլոր գրագետ մասնագետները:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	ՀՕՊՀ-4-09-003 «Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ» և ԲԳՄ-4-09-003 «Ֆինանսական մաթեմատիկա» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ EXCEL ԿԾ Փաթեթում ներմուծված ֆինանսական,

	մաթեմատիկական, վիճակագրական և տրամաբանական կատեգորիաների ֆունկցիաների կիրառումը ֆինանսական խնդիրների մոդելավորման և լուծման գործընթացում և լուծման մինի ծրագրերի ստեղծումը:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ֆինանսական ֆունկցիաների դերը և նշանակությունը ֆինանսական խնդիրների լուծման ընթացքում, բ. գիտի մաթեմատիկական, վիճակագրական և տրամաբանական կատեգորիաների ֆունկցիաների կիրառման հնարավորությունները ֆինանսական խնդիրների լուծման ընթացքում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ տարրական ֆինանսական հոսքերի հաշվարկներ պարզ և բարդ տոկոսների դեպքում, էությամբ տարբեր տոկոսադրույքների հաշվարկներ
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի կապիտալի աճեցման օրենքների վերաբերյալ խնդիրների լուծման մեթոդիկան պարզ և բարդ դրույքների դեպքում, բ. գիտի կապիտալի դիսկոնտավորման խնդիրների լուծումը EXCEL–ում, գ. գիտի անվանական, հարաբերական, համասարեցնող և էֆեկտիվ տոկոսադրույքների հաշվարկները, դ. գիտի ֆինանսական համարժեքության սկզբունքը և անպարբերական ֆինանսական հոսքերի վերաբերյալ խնդիրների լուծման մեթոդիկան, ե. ճիշտ է կատարում կարճաժամկետ վարկերի մարման վերաբերյալ խնդիրների լուծումը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ պարբերական ֆինանսական հոսքերի՝ ռենտաների անփոփոխ բնութագրիչների հաշվարկներ պարզ և բարդ տոկոսադրույքների դեպքում:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաստատուն ռենտայի աճեցրած արժեքի հաշվարկները տարբեր ելակետային տվյալների դեպքում, բ. ճիշտ է ներկայացնում հաստատուն ռենտայի զեղչված արժեքի հաշվարկները տարբեր ելակետային տվյալների դեպքում, գ. ճիշտ է ներկայացնում հետաձգված հաստատուն ռենտայի ընթացիկ արժեքի հաշվարկները տարբեր ելակետային տվյալների դեպքում, դ. ճիշտ է ներկայացնում փոփոխական ռենտայի աճեցրած արժեքի հաշվարկները տարբեր ելակետային տվյալների դեպքում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ երկարաժամկետ վարկերի հետ կապված հաշվարկներ, տարբեր եղանակներով վարկերի մարման պլանների կազմում
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի երկարաժամկետ վարկերի դրամահոսքային (անուիտետային) տարբեր եղանակներով մարման խնդիրների լուծման մեթոդիկան, բ. ճիշտ է ներկայացնում հիպոթեքային վարկը, նրա մարումը և մարման պլանի կազմումը, գ. գիտի սպառողական վարկերի մարման պլանի կազմումը, դ. գիտի երկարաժամկետ վարկերի մարումը նախօրոք որոշված մեծությամբ դրամահոսքերով, ե. գիտի վարկի մարման ընթացքում պարտքի մնացորդի հաշվարկը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ֆինանսավարկային գործառնությունների եկամտաբերության հաշվարկներ
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի եկամտաբերության հաշվարկը էֆեկտիվ տոկոսադրույքի միջոցով, բ. գիտի բանկային գործառնությունների եկամտաբերության հաշվարկը, գ. գիտի ֆինանսական գործարքի եկամտաբերության հաշվարկը, դ. գիտի եկամտաբերության հաշվարկը շահութահարկի առկայության դեպքում:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել ֆինանսավարկային գործառնությունների հաշվարկները սղաճի առկայության դեպքում:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սղաճի տեմպի և ինդեքսի կապը ազգային արժույթի արժեզրկման տեմպի հետ, բ. ճիշտ է ներկայացնում սղաճի պայմաններում ռենտայի ապագա արժեքի հաշվարկները,

	գ. ճիշտ է ներկայացնում վարկային գործառնությունների հաշվարկները սղաճի առկայության դեպքում, դ. գիտի եկամտաբերության հաշվարկը սղաճի առկայության դեպքում:
Ուսումնառության արդյունք 7	Կատարել արժեթղթերի փոխարժեքների և եկամտաբերության հաշվարկներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում պարտատոմսերի փոխարժեքի և եկամտաբերության հաշվարկները, բ. ճիշտ է կատարում բաժնետոմսերի հետ կապված հաշվարկները, գ. ճիշտ է կատարում մուրհակների հետ կապված հաշվարկները, դ. գիտի դյուրացիայի հաշվարկը:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ ներդրումային և լիզինգային նախագծերի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատումը
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի զուտ ընթացիկ արժեքի և եկամտաբերության ներքին դրույքի կիրառումը ներդրումամային նախագծերի վերլուծության համար, բ. գիտի զուտ ընթացիկ արժեքի և եկամտաբերության ներքին դրույքի կիրառումը լիզինգային նախագծերի վերլուծության համար:
Ուսումնառության արդյունք 9	Իմանալ ֆինանսներում տարբեր մեծությունների միջին արժեքների հաշվարկները և այդ հաշվարկների առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի փոփոխական պարզ և բարդ դրույքների միջին արժեքի հաշվահտո, բ. գիտի սղաճի տեմպի և ազգային արժույթի արժեզրկման տեմպի միջին արժեքի հաշվարկը, գ. գիտի մեծությամբ փոփոխվող ավանդների միջին արժեքի հաշվարկը, դ. գիտի կամայական պահերի կատարված վճարումների միջին ժամկետի հաշվարկը, ե. գիտի եկամտաբերության միջին արժեքի հաշվարկը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐ ԵՎ ԴՐԱՄԱՐԿՂԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-014
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել բանկային հաշիվներին, հաշիվների բացման ընթացակարգերին, բանկային հաշիվներով իրականացվող գործընթացներին և բանկային հաշիվների բացումն ու վարումն ապահովող օրենսդրական դաշտին, բանկերում դրամարկղային գործառնությունների իրականացման գործընթացներին, վերջիններիս իրականացման սխեմաներին, դրամարկղային գործառնությունների և ներբանկային գործարքների իրականացման ժամանակ օգտագործվող փաստաթղթերի օրինակելի ձևերին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-007 «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք», ԲԳՄ-4-09-006 «ՀՀ բանկային օրենսդրություն», ԲԳՄ-4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ բանկային հաշիվները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանկային հաշվի հասկացությունը, կիրառման անհրաժեշտությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում բանկային հաշվի պայմանագրի կնքման գործընթացը, բանկի և հաճախորդների իրավունքները և պարտականությունները՝ բանկային հաշիվների սպասարկման տեսանկյունից:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել թղթակցային հաշիվները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում թղթակցային հարաբերությունների հաստատման անհրաժեշտությունը, թղթակցային հաշիվների տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում թղթակցային հաշիվների բացման գործընթացի նկարագրությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում հաշիվների բացման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել դրամարկղային գործառնությունները

Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերում կանխիկ դրամով կատարվող գործառնությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության դրամի վճարունակության հատկանիշները, բանկերում Հայաստանի Հանրապետության դրամանիշերի փոխանակումը, Կենտրոնական բանկում դրամանիշերը փործաքննության ընդունելը և փոխանակելը, գ. ճիշտ է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության թղթադրամների և մետաղադրամների փաթեթավորումը, բանկերում կանխիկ դրամի վերահաշվման ժամանակ հայտնաբերված հաշվեխախտների վերականգնման կանոնակարգումը, բանկային հաշիվներից կանխիկ դրամի դուրսգրումը, բանկերում կանխիկ դրամի ինկասացիան:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել բանկերում դրամարկղային գործառնությունների իրականացումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում դրամական միջոցների ընդունման, տարմադրման գործընթացները, դրամարկղային գործառնությունների և ներբանկային գործարքների իրականացման ժամանակ օգտագործվող փաստաթղթերի օրինակելի ձևերը և դրանց ներկայացվող պահանջները, բ. ճիշտ է ներկայացնում գանձապահներին տրամադրվող սահմանաչափերը, դրամապահոցից դրամական միջոցների մուտքերը և ելքերը, ինչպես նաև «մեկ պատուհանի սկզբունքը»:
Ուսումնառության արդյունք 5	Բնութագրել «բանկ-հաճախորդ» էլեկտրոնային վճարումների համակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում «բանկ-հաճախորդ» էլեկտրոնային վճարումների համակարգը, վերջինիս կիրառման անհրաժեշտությունը և արդյունավետությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ -4-09-015
Մոդուլի նպատակը	Ծանոթացնել ուսանողին բանկերի ռազմավարական զարգացման ծրագրի հետ, տրամադրել ավանդային և վարկային գործառնությունները կանոնակարգող ՀՀ օրենսդրությանը և ենթաօրենսդրական ակտերին, ինչպես նաև ծանոթացնել ՀՀ տարածքում գործող բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից իրականացվող վերոնշյալ գործառնությունների վերաբերյալ պրակտիկ գործընթացին, որը հնարավորություն կտա ուսանողին մասնագիտական գործունեություն իրականացնել գործող օրենսդրության և շուկայի պահանջներին համապատասխան:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-008 «Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ», ԲԳՄ-4-09-007 «ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք», ԲԳՄ-4-09-006 «ՀՀ Բանկային օրենսդրություն», ԲԳՄ-4-09-003 «Ֆինանսային մաթեմատիկա» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիծների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ բանկի ռազնավարական զարգացման ծրագիրը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր տեղեկություններ ռազմավարական զարգացման ծրագրի վերաբերյալ, բ. ճիշտ է սահմանում ռազմավարական զարգացման ծրագրի հիմնադրույթները և կառուցվածքը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ ավանդային գործառնությունների էությունը և օրենսդրական կարգավորումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ավանդային գործառնությունների էությունը, բ. ճիշտ է սահմանում ավանդային գործառնությունները կանոնակարգող օրենսդրությունը, մասնավորապես՝ ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի համապատասխան հոդվածները և ՀՀ օրենքը բանկային ավանդների ներգրավման մասին:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ավանդային գործառնությունների իրականացման փուլերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ավանդային գործառնությունների իրականացման փուլերը,

	բ. ճիշտ է ներկայացնում պրակտիկ գիտելիքներ ավանդների ներգրավման, սպասարկման և մարման վերաբերյալ, գ. ճիշտ է մեկնաբանում ավանդային պայմանագրերի դրույթները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ավանդների երաշխավորման համակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր տեղեկություններ ավանդների երաշխավորման համակարգի վերաբերյալ, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ օրենքը ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդները երաշխավորելու մասին:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ վարկային գործառնությունների էությունը և օրենսդրական կարգավորումը
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի վարկերի տեսակները, սկզբունքները, բ. գիտի վարկային գործառնությունները կանոնակարգող օրենսդրությունը, մասնավորապես` ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրքը (փոխառություն, վարկ, լիզինգ, ֆակտորինգ) և ՀՀ օրենքը սպառողական կրեդիտավորման մասին:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանա վարկային գործառնությունների իրականացման փուլերը
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի վարկային գործառնությունների իրականացման փուլերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում վարկերի տրամադրման, սպասարկման և մարման գործընթացների վերաբերյալ պրակտիկ գիտելիքները, գ. ճիշտ է ներկայացնում վարկավորման կարգի հիմնադրույթները, դ. ճիշտ է մեկնաբանում վարկային պայմանագրերի դրույթները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանա վարկերի մոնիթորինգ և վերահսկման ընթացակարգեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում վարկերի մոնիթորինգի ընթացակարգը, բ. ճիշտ է ներկայացնում վարկերի վերահսկման պրակտիկ մեխանիզմները:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանա վարկային ռեգիստրի էությունն ու գործունեության բնութագիրը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր տեղեկություններ վարկային բյուրոների վերաբերյալ, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերի հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգի` վարկային ռեգիստրի ստեղծման և վարկային ռեգիստրին ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերի մասնակցության կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 9	Իմանա վարկերի դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր տեղեկություններ վարկերի դասակարգման վերաբերյալ, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 10	Իմանալ հաճախորդի վարկունակությունը և դրա գնահատման եղանակները
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի հաճախորդի վարկունակության չափանիշները, բ. գիտի հաճախորդի վարկունակությունը գնահատման եղանակները, գ.կարողանում է իրականացնել ֆինանսական վերլուծություն:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-016
Մոդուլի նպատակը	Տրամադրել ուսանողին բավարար գիտելիք արտարժութային գործառնություններ իրականացնելու, ինչպես նաև գործարքների ժամանակ տարբեր տեսակի ռիսկերից ապահովագրվելու համար: Ավարտին ուսանողը կտիրապետի արտարժութային շուկայում գործարք իրականացնելու մեթոդներին, գործարքների կնքման քայլերին, գործարքների կնքման արդյունքում առաջացող արտարժութային ռիսկերի բացահայտմանն ու դրանց կառավարմանը: Կկարողանա ապահով և խելամիտ արտարժութային գործարքներ կնքել, ինչպես նաև վերլուծելով արժույթի գնի վրա ազդող գործոնները կանխորոշել հավանական փոխարժեքը:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ

Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ», ԲԳՄ-4-09-011 «Բանկային գործի հիմունքներ» և ԲԳՄ-4-09-010 «Մաթեմատիկական հաշվարկների հիմունքներ» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ծանոթանալ արտարժութային գործառնություններին և փոխարժեքին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արժույթի և փոխարժեքի հասկացությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում փոխարժեքի ձևավորումը, մեկնաբանում արժեզրկման պատճառները և գիտի դրանց չափման ձևերը, գ. ճիշտ է դասակարգում արժույթները և համեմատում դրանք:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ արժութային շուկան, կառուցվածքը և մասնակիցները
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի շուկայի նշանակությունը, նրա կառուցվածքը և դերը առօրյա կյանքում, բ. ճիշտ է ներկայացնում շուկայի մասնակիցներն և նրանց գործունեության առանձնահատկություններն ու տարբերությունները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ արժութային առևտուր: Հիմնական հասկացությունները և տեխնիկան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գին հասկացությունը և ցույց է տալիս դրա ձևավորման ընթացքը առաջարկի և պահանջարկի կորերի միջոցով, բ. գիտի Կրոս փոխարժեքը, առքի և վաճառքի գների ձևավորման մեխանիզմը և կարողանում է կատարել հաշվարկներ, գ. ճիշտ է ներկայացնում արբիտրաժ հասկացությունը, դերն ու նշանակությունը արժութային շուկայում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ծանոթանալ արժութային դիրքին, գործառնությունների հաշվեգրման մեթոդներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արժութային դիրք հասկացությունը, նրա ձևերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում արժութային ռիսկը, նրա առաջացման պատճառների և ռիսկերը զսպելու գործիքները: Գիտի բանկերում արտարժութային ռիսկի կարգավորումը դիրքերի միջոցով, գ. ճիշտ է ներկայացնում Սփոթ ու Ֆորվարդ գործառնությունները և հաշվանցման առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Ծանոթանալ արտարժութային ածանցյալներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում Ֆորվարդային գործառնությունները որպես արժութային ռիսկից ապահովագրում, գիտի դրաձևերը և ձևերի առանձնահատկությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում Ֆորվարդը ոչ միայն որպես ռիսկից ապահովագրում այլ նաև շահույթ ստանալու մեթոդ, գ. գիտի տարբեր արժույթների սփոթ փոխարժեքները տարբեր երկրներում և այդ երկրներում ավանդային տոկոսադրույքները կարողանում է հաշվել այդ երկրներում ֆորվարդային փոխարժեքները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ արժութային շուկայի վերլուծության մեթոդներին և Ֆունդամենտալ վերլուծությանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում շուկայի վերլուծության ձևերը և յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, բ. գիտի ֆունդամենտալ վերլուծությունը, պատկերացնում է փոխարժեքի վրա ազդող յուրաքանչյուր գործոնի ազդեցության ուղղությունը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ծանոթանալ տեխնիկական վերլուծությանը
Կատարման չափանիշներ	ուսանողը՝ ա. գիտի տեխնիկական վերլուծությունը, գիտի թե ինչպես է գների դինամիկայի վերլուծությունը օգնում կանխորոշել փոխարժեքը, բ. ճիշտ է ներկայացնում փոխարժեքի դինամիկան պատկերող հանրահայտ ճապոնական մոմիկների կիրառությունը և հասկանում դրանցով ստացվող գրաֆիկի մեկնաբանությունները: Ճապոնական մոմիկների միջոցով կանխորոշում փոխարժեքը,

	գ. գիտի գների դինամիկան և փոփոխման միտումները տրենդների միջոցով, որոնց օգնությամբ հնարավոր է պարզել գնի ուղղության փոփոխման միտումները, դ. ճիշտ է ներկայացնում հոգեբանական և վիճակագրական վերլուծությունների կարևորությունը արտարժույթային շուկաներում գործարքների կնքման ժամանակ:
Ուսումնառության արդյունք 8	Ծանոթանալ արժութային գործառնությունների մարտավարության ընտրությանը
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի արտարժութային շուկա մտնելու և շուկայից դուրս գալու շահութաբեր կետերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում որոշակի ապահովագրումներ գների կանխատեսված մակարդակից շեղվելու դեպքում վնասները մինիմումին հասցնելու գործընթացը, գ. տիրապետում է կապիտալի կառվարմանը արժութային գործառնությունների իրականացման ժամանակ:
Ուսումնառության արդյունք 9	Ծանոթանալ վճարային հաշվեկշռին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում վճարային հաշվեկշիռը, որպես արտարժութային հոսքերի աղյուսակ, բ. ճիշտ է ներկայացնում վճարային հաշվեկշռի կազմման հիմնական սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 10	Իմանալ արժութային առևտրի կազմակերպումը: Դիլինգ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտարժութային գործարքների կնքման ժամանակ իրականացվող քայլերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում պայմանագրային ռիսկերի բացահայտումը և դրանց կառավարումը, գ. ճիշտ է ներկայացնում արտարժութային շուկայում գործելու նորմերի և վարքագծի կանոնակարգերը:
Ուսումնառության արդյունք 11	Ծանոթանալ արժութային քաղաքականությանը և ռեժիմներին: ՀՀ արժութային շուկային
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արժութային ռեժիմների պատմական զարգացումը, բ. գիտի արժութային ռեժիմների տեսակները և դրանց համեմատական առ ավելություններ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՎ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-017
Մոդուլի նպատակը	Տրամադրել ուսանողին արժեթղթերով իրականացվող գործառնությունների վերաբերյալ գիտելիքներ, որը հնարավորություն կտա ուսանողին համապատասխան մասնագիտական գործունեություն իրականացնել, պահպանելով ՀՀ օրենսդրության պահանջները և միջազգային պրակտիկայում կիրառվող մոտեցումները:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ», ԲԳՄ-4-09-010 «Բանկային գործի հիմունքներ» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիծների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ արժեթղթերի շուկան, արժեթղթերի շուկայի գործառույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնորոշում արժեթղթերի շուկայի հասկացությունը, բ. ճիշտ է բնորոշում արժեթղթերի շուկայի գործառույթները, գ. ճիշտ է սահմանում արժեթղթերի շուկայի բաղկացուցիչները, դ. ճիշտ է բնորոշում արժեթղթերի շուկայի հիմնական մասնակիցներին:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ արժեթղթի ծագման տնտեսագիտական և իրավական հիմունքները, արժեթղթերի դասակարգումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնորոշում արժեթուղթ հասկացությունը, բ. ճիշտ է սահմանում փաստաթղթային, ոչ փաստաթղթային, անվանական, ըստ ներկայացնողի և օրդերային արժեթղթերը, գ. ճիշտ է բնութագրում հիմնական, առաջնային և ածանցյալ արժեթղթերը, արժեթղթերի ժամկետային,տարածական և շուկայական առանձնահատկությունները,

	դ. ճիշտ է բնորոշում արժեթղթերի տեսակները՝ ըստ տնտեսական էության:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ բաժնային արժեթղթերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում բաժնետոմս հասկացությունը, բաժնետոմսերի հատկությունները, բաժնետոմս թողարկողի հետաքրքրությունը, բաժնետոմսում ներդրողի հետաքրքրությունը, հասարակ և արտոնյալ բաժնետոմսեր, բ. ճիշտ է իրականացնում բաժնետոմսերի միաձուլումը և տրոհումը, գ. ճիշտ է իրականացնում կորպորատիվ գործառնություններ հաստատագրված և փոփոխական շահաբաժնով, կուտակման, փոխարկելի, վարանտով և վերադարձելի արտբաժնետոմսերով, ինչպես նաև աշխատակցի, տեղաբաշխված և հայտարարված բաժնետոմսերով, դ. ճիշտ է հաշվարկում և ձևակերպում շահութաբաժինները, ե. ճիշտ է բնորոշում բաժնետոմսերի անվանական, էմիսիոն, շուկայական արժեքների, ինչպես նաև արժեքային այլ ցուցանիշների ձևավորման հիմունքները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ պարտքային արժեթղթերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում պարտատոմս հասկացությունը և տարբերակում պարտատոմսերը ըստ դասակարգման, բ. գիտի պարտատոմսերի արժեքային գնահատումը և ճիշտ է հաշվարկում պարտատոմսերի եկամտաբերությունըգ) ճիշտ է բնորոշում Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի շուկայի գործունեության իրավական, տնտեսագիտական և կազմակերպչական հիմունքները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ օրդերային արժեթղթերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում օրդերային արժեթուղթ և մուրհակ հասկացությունները, ինչպես նաև մուրհակների շրջանառության տնտեսագիտական նշանակությունը, բ. գիտի մուրհակներով գործառնությունները, գ. գիտի մուրհակային հարաբերություններում ընդգրկված անձանց իրավունքները և պարտավորությունները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ այլ արժեթղթեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասակարգում այլ պարտքային, վճարային և տիտղոսային արժեթղթերը, բ. ճիշտ է բնորոշում Հայաստանի Հանրապետությունում և միջազգային առևտրային կիրառվող այլ արժեթղթերի ճանաչման առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Իմանալ ժամկետային գործիքների շուկան (դերիվատիվների շուկա)
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բորոշում ժամկետային շուկայի հասկացությունը, բ. ճիշտ է բնորոշում ժամկետային շուկայի գործառույթները, գ. գիտի ժամկետային շուկայի բաղկացուցիչները, դ. ճիշտ է բնորոշում ժամկետային շուկայի հիմնական մասնակիցներին:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ ածանցյալ արժեթղթեhn (դերիվատիվներ)
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնորոշում ածանցյալ արժեթղթերի (դերիվատիվների) հասկացությունը և դասակարգում ածանցյալ արժեթղթերը, բ. կարողանում է իրականացնել գործառնություններ ֆորվարդային պայմանագրերով, գ. կարողանում է իրականացնել գործառնություններ ֆյուչերսներով, դ.կարողանում է իրականացնել գործառնություններ օպցիոններով:
Ուսումնառության արդյունք 9	Իմանալ արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակիցները և ենթակառուցվածքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնորոշում անդերրայթինգի հասկացությունը, փուլերը և տեսակները, բ. ճիշտ է բնութագրում արժեթղթերի շուկայում բանկերի գործունեության առանձնահատկություններ, գ. ճիշտ է բնորոշում ֆոնդային բորսայի, արտաբորսայական կազմակերպված շուկաների և դեպոզիտարիայի գործառույթները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎճԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ- 4-09-018

Մոդուլի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել վճարահաշվարկային համակարգերին, վճարահաշվարկային համակարգի դերին բանկային ոլորտում: Դասընթացում կներկայացվեն վճարահաշվարկային համակարգի ստեղծման պատմությունն ու կիրառվող հիմնական հասկացությունները, Հայաստանի Հանրապետության գործող վճարահաշվարկային համակարգը և վերջինիս զարգացման միտումները: Ներկայացվելու է նաև կենտրոնական բանկի և առևտրային բանկերի դերը վճարահաշվարկային բնագավառում, վճարահաշվարկային համակարգի ազդեցությունը տնտեսության վրա: Ուսանողները կծանոթանան վճարային գործիքներին, վճարային գործիքների շարժն ապահովող բանկային գործընթացներին և միջբանկային էլեկտրոնային փոխանցումների համակարգերին, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերում առկա ռիսկերին և դրանց կանխարգելման միջոցառումներին:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-010 «Բանկային գործի հիմունքներ», ԲԳՄ-4-09-006 «ՀՀ բանկային օրենսդրություն», ԲԳՄ-4-09-001 «Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ վճարահաշվարկային համակարգը, վճարահաշվարկային համակարգի դերը երկրի տնտեսության մեջ: ՀՀ վճարահաշվարկային համակրգի զարգացման փուլերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում վճարահաշվարկային համակարգի հասկացությունը և գիտի վճարահաշվարկային համակարգի տարրերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում վճարահաշվարկային համակարգի դերը երկրի տնտեսության մեջ, գ. ճիշտ է ներկայացնում վճարահաշվարկային համակարգի ձևավորումը և զարգացման փուլերը ՀՀ-ում:
Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ դրամավարկային քաղաքականության հարցերը և վճարահաշվարկային համակարգի կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկի հիմնական գործառույթները վճարահաշվարկային համակարգում, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության էությունն ու նպատակը, գ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության անուղղակի գործիքները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ծանոթանալ բանկային հաշիվների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում «բանկային հաշիվ» հասկացությունը և ներկայացնում բանկային հաշիվների տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում հաշվեհամարների կոդավորման կարգը, նպատակը և սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ վճարման կանխիկ և անկանխիկ գործիքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում և միջազգային պրակտիկայում կիրառվող վճարման կանխիկ և անկանխիկ գործիքները, բ. ճիշտ է ներկայացնում վճարման հանձնարարական գործիքը, վերջինիս կիրառությունը, մասնակիցներին, վճարման հանձնարարականի պարտադիր և ոչ պարտադիր լրացման դաշտերը, վճարման հանձնարարականը չեղյալ համարելու հանձնարարականը (պարտադիր և չո պարտադիր լրացման դաշտերը) «Վճարման հանձնարարականի մասին» ՀՀ օրենքը, ՀՀ տարածքում վճարման հանձնարարականներով միջոցների փոխանցումների կատարման առավելագույն ժամկետները, գ. ճիշտ է ներկայացնում պարբերաբար վճարումների հանձնարարական գործիքը, վերջինիս առանձնահատկությունները, կիրառությունը, պարբերաբար վճարումների հանձնարարականի պայմանների փոփոխումը կամ հետ կանչումը, պարբերաբար վճարումների հանձնարարականի և պարբերաբար վճարումների հանձնարարականի փոփոխման կամ չեղյալ համարելու

	հանձնարարականի պարտադիր լրացման վավերապայմանները, դ. ճիշտ է ներկայացնում վճարման պահանջագիր գործիքը, վերջինիս առանձնահատկությունները, կիրառությունը, վճարման պահանջագրի պարտադիր լրացման վավերապայմանները, ե. ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի դեբետագրման գործիքը, վերջինիս առանձնահատկությունները, կիրառությունը, զ. ճիշտ է սահմանում չեկերը, չեկերի տեսակները, չեկերի դուրս գրումը և վճարման ներկայացնելը, սերտիֆիկացված չեկերը և ճանապարհային չեկերը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Ծանոթանալ մուրհակի տեսակներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մուրհակները, վերջիններիս առանձնահատկությունները, կիրառությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում մուրհակների տեսակները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ծանոթանալ պլաստիկ քարտերի տեսակներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում պլաստիկ քարտերի տեսակները, կիրառությունը, բ. գիտի սահմանել պլաստիկ քարտերով իրականացվող գործառնությունների պրոցեսինգը (ավտորիզացիա, տրանզակցիա), գ. ճիշտ է ներկայացնում բանկոմատների, POS տերմինալների տեղադրման և շահագործման գործընթացները:
Ուսումնառության արդյունք 7	Ծանոթանալ միջազգային առևտրային պայմանագրերի (ՄԱՊ) ձևերին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՄԱՊ-ի կառուցվածքը և ՄԱՊ-ում ներառվող հիմնական կետերը, բ. գիտի առաքման բազիսային պայմանները, գ. ճիշտ է ներկայացնում «Միջազգային առևտրային պայմանները» (INCOTERMS), դ. ճիշտ է ներկայացնում վճարման եղանակները միջազգային առևտրում, ե. գիտիլ առևտրային և ֆինանսական փաստաթղթերի տեսակները, կիրառման ոլորտները:
Ուսումնառության արդյունք 8	Իմանալ ինկասոյի տեսակները և իրականացման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ինկասոյի առանձնահատկությունները, կիրառությունը, ինկասոյի տեսակները, բ. գիտի կիրառվող վճարման հրահանգները ինկասոյի հանձնարարագրում, գ. ճիշտ է ներկայացնում զուտ և փաստաթղթային ինկասոյի իրականացման գործընթացները (սխեմատիկ տեսքով):
Ուսումնառության արդյունք 9	Ծանոթանալ ակրեդիտիվի տեսակներին և իրականացման գործընթացներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ակրեդիտիվի առանձնահատկությունները, կիրառությունը, ակրեդիտիվի տեսակները, բ. գիտի կիրառվող վճարման հրահանգները ակրեդիտիվի հանձնարարագրում, գ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթային ակրեդիտիվի իրականացման գործընթացը (սխեմատիկ տեսքով), դ. ճիշտ է ներկայացնում փոխանցելի և հանդիպակաց ակրեդիտիվների իրականացման գործընթացները:
Ուսումնառության արդյունք 10	Ծանոթանալ երաշխիքի տեսակներին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ներկայացնել երաշխիքի տրամադրման նպատակը, երաշխիքային գործարքների մասնակիցները, բ. գիտի երաշխիքների տեսակները և դրանց առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 11	Կատարել հաշվարկներ և ծանոթանալ դրանց հիմնական ձևերին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հաշվարկների իրականացման ձևերը, դրանց առավելություններն ու թերությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում Քլիրինգային համակարգ հասկացությունը և ՀՀ Քլիրինգային պալատի գործունեությունը:
Ուսումնառության արդյունք 12	Ծանոթանալ վճարահաշվարկային համակարգում առկա ռիսկերին
Կատարման չափանիշներ	ա. գիտի վճարահաշվարկային համակարգում առկա ռիսկերի տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում վճարահաշվարկային համակարգում առկա

	ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումները:
Ուսումնառության արդյունք 13	Ծանոթանալ պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ պետական արժեթղթերի ձեռք բերումը և հաշվառման իրականացումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ պետական արժեթղթերի վաճառքը առաջնային և երկրորդային շուկաներում:
Ուսումնառության արդյունք 14	Ծանոթանալ միջազգային վճարային համակարգերի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ գործող միջազգային վճարային համակարգերը, վերջիններիս անդամակցության գործընթացը, բ. ճիշտ է ներկայացնում „SWIFT“ միջազգային փոխանցումների համակարգը, հնարավորությունները, իրականացվող գործառնությունների ցանկը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ՝ “ՀԾ-ԲԱՆԿ” ՀԱՄԱԿԱՐԳ»	
Մոդուլի դասիչը	ԲԳՄ-4-09-019
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել բանկային համակարգի ավտոմատացման համար կիրառվող ծրագրային փաթեթին՝ «ՀԾ-Բանկ» համակարգին, բացահայտել կիրառման եղանակներն ու առանձնահատկությունները:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	ԲԳՄ-4-09-006 «ՀՀ բանկային օրենսդրություն», ԲԳՄ-4-09-010 «Բանկային գործի հիմունքներ», ԲԳՄ-4-09-008 «Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ», ԲԳՄ4-09-013 «Ֆինանսական հաշվարկներ EXCEL ԿԾՓ-ի միջավայրում» մոդուլների իմացություն:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
	Ծանոթանալ «ՀԾ-Բանկ» համակարգի նախնական նկարագրությանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բանկային համակարգում օգտագործվող ծրագրային փաթեթները, կիրառման ոլորտները և օգտագործման անհրաժեշտությունը, բ. ճիշտ է տիրապետում ծրագրի մենյուներից օգտվելու հմտություններին, գ.ճիշտ է ներկայացնում ավտոմատացված աշխատանքային տեղերը (ԱՇՏ) և նրա բաղկացուցիչ մասերը, դ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթաշրջանառությունը, ե. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատուներին.Հաճախորդներ,Հաշիվներ, ետհաշվեկշռային հաշիվներ, Հաշվային պլան, ՀՀ Բանկերի տեղեկատու, Կապակցված հաշիվներ, Ստանդարտ թղթակցողներ, Վճարող/Ստացող, Ստանդարտ մեկնաբանություններ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ծանոթանալ իրավասությունների, փաստաթղթաշրջանառության և հաստատումների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթաշրջանառությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում իրավասությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գործառնական և հաշվետու ժամանակաշրջանը, դ. ճիշտ է կատարում վերստուգումները և հաստատումները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ հաճախորդի հաշվարկադրամարկղային սպասարկումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացում հաշիվները և կատարում աշխատանք հաշիվների հետ, բ. ճիշտ է իրականացնում հաճախորդի գրանցումը և վարումը համակարգում, գ. ճիշտ է իրականացնում հաճախորդի մուտքագրումը, դ. ճիշտ է իրականացնում աշխատանք հաճախորդի քարտի հետ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ վճարային և այլ փաստաթղթերի մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում արտարժույթի առք/վաճառք, բ. ճիշտ է կատարում դրամարկղերի ամրացում և ավելցուկի վերադարձ, գ. ճիշտ է կատարում վճարային փաստաթղթերի մուտքագրում՝ հիշարար օրդեր, կանխիկ մուտք/ելք վճարման հանձնարարական, ետհաշվեկշռի մուտքի/ելքի օրդեր,

	դ. ճիշտ է կատարում վերստուգում, հաստատումներ, ջնջում:
Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ ավանդային, վարկային, երաշխավորության և գրավի պայմանագրերի ստեղծումը և վարումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում պայմանագրերի տիպերը, նրանց առանձնահատկությունները, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջա-նառությունը, բ. ճիշտ է կատարում աշխատանքը պայմանագրերի հետ՝ պայմանագրերի կնքում, մարումների գրաֆիկի նշանակում և վերանայում, գումարի տրամադրման և պարտքերի մարման իրականացում տոկոսների հաշվարկ և ճշգրտում, ռիսկի դասիչի մշակում, պահուստավորում և ապապահուստավորում, գ. ճիշտ է իրականացնում դադարեցումը և փակումը:
Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ աշխատել թղթապանակների և ներքին հաշվետվությունների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմում հաշվետվությունները, բ. ճիշտ է իրականացնում ընդհանուր դիտում, գ. ճիշտ է կազմում տեղեկանքները, դ. ճիշտ է կատարում հաշվի քաղվածք, մնացորդ և շրջանառություն, ե. ճիշտ է իրականացնում գործողությունների, ԿԲ փոխարժեքների, և դիլինգային փոխարժեքների ամփոփումը, զ. ճիշտ է իրականացնում թղթապանակների ֆիլտրելն ու պրոյեկտավորելը, դիտելու ձևերը, տվյալների փնտրումը, տողերի արտահանումը Excel:

Աղյուսակ 3

Միջին մասնագիտական կրթության 0604 «Բանկային գործ» մասնագիտության օրինակելի ուսումնական պլան

N	Դասընթացներ, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունք-ներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավոր-վող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	I
2	Ռուսաց լեզու		108	72	I
3	Օտար լեզու		108	72	I
4	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		80	54	I
5	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	I
6	Պատմություն		80	54	I
7	Ֆիզիկական կուլտուրա		114	114	I ,2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**652**	**474**	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	I
2	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	I
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**81**	**54**	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Հաղորդակցման հմտություններ		108	72	I
2	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		27	18	I
3	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		108	72	I
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**243**	**162**	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ		135	90	I
2	Մասնագիտական անգլերեն		108	72	2
3	Ֆինանսային մաթեմատիկա		162	108	I , 2
4	Վիճակագրության հիմունքներ		54	36	2
5	ՀՀ հարկային օրենսդրություն		54	36	2
6	ՀՀ բանկային օրենսդրություն		108	72	I,2
7	ՀՀ քաղաքացիական իրավունք		80	54	I
8	Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ		108	72	I
9	Բանկային մարքեթինգ		54	36	I
10	Մաթեմատիկական հաշվարկների հիմունքներ		54	36	I
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**917**	**612**	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Բանկային գործի հիմունքներ		135	90	I
2	Հաշվապահական հաշվառում բանկերում		162	108	I,2
3	Ֆինանսական հաշվարկներ EXCEL ԿԾՓ-ի միջավայրում		108	72	2
4	Բանկային հաշիվներ և դրամարկղային գործառնություններ		54	36	2
5	Ավանդային և վարկային գործառնություններ		108	72	2
6	Արտարժութային գործառնություններ		80	54	2
7	Արժեթղթերով գործառնություններ		108	72	2
8	Վճարահաշվարկային համակարգեր		108	72	2
9	Բանկային համակարգչային ծրագրեր		108	72	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**971**	**648**	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		**99**	**66**	2
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		**54**	**36**	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**57**	**3204**	**2052**	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		**200**	**200**	
	ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	**15**			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	**8**			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ	**3**			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**83**			